

Ədalətsizliklə
ədaləti bərpa
etmək olmaz

Justice cannot be
restored through
acts of injustice

HEYDƏR ƏLİYEV

HÜQUQ VƏ QANUN

JUSTICE AND LAW

ПРАВО И ЗАКОН

Müasir Dövlət
Quruculuğunun
MƏHRİBAN ƏLİYEVANIN
İnformasiya və rəqəmsal
missiyası, rəqəmsal
ZƏRİFƏ QULİYEVANIN
missiyası
ZƏRİFƏ QULİYEVANIN

Səhifə 24

Birinci vitse-prezident
Mehriban Əliyevanın
İnformasiya və Rəqəmsal
İlk iclası keçirilib
İlk iclası keçirilib

Səhifə 26

SƏDAQƏT ANDI

Heydər Əliyev dəyərləri müasir dünyamızda nəciblik və əxlaqın, dövlətə və dövlətçiliyə, insana və insanlığa hörmət və məhəbbətin, sədaqətin mənbəyidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları, Prezidentimiz İlham Əliyevin dinamik siyasəti, hüquq və qanunların aliliyi fəaliyyət proqramımız olacaqdır. Bu meyarla qarşı olanlar rəqibimiz və hədəfimiz, tərəfdarlar dostumuz və partnyorumuz olacaqdır. Rəqib və hədəf, həmçinin məsləkdaşlıq bu meyarla müəyyənləşəcək.

İmza:

HEYDƏR ƏLİYEV:

- Mən həyatımın mənasını xalqıma xidmətdə görürəm. Azərbaycan mənim həyatımın mənasıdır.
- Mən müstəqil Azərbaycanın dövlətçiliyini, suverenliyini, bütövlüyünü qorumaq üçün həyatımı qurban verməyə hazıram.
- Mənim ən böyük qüvvəm, gücüm, ən böyük silahım xalqın mənə göstərdiyi etimaddır, etibardır və xalqın dayağıdır.
- Xalq həmişə öz ziyalıları, öz mədəniyyəti, öz elmi ilə tanınır.
- Heç bir vətəndaş ictimai-siyasi həyata biganə qalmamalıdır.

İLHAM ƏLİYEV:

- Sabitlik, təhlükəsizlik, əmin-amanlıq, iqtisadi inkişaf, maddi rifah - bu amillər ölkənin ümumi inkişafını təmin edir. Biz bu siyasəti bundan sonra da davam etdirəcəyik.
- Biz bu gün insan kapitalına sərmayə yatırırıq.
- Biz dərin milli-mənəvi köklər üzərində müasir dövlət qururuq, o dövlət ki, indi hər bir vətənpərvər insan öz ölkəsi ilə fəxr edir.
- İslamı terrorla əlaqələndirmək yanlış və qərəzli yanaşmadır. Terrordan ən çox əziyyət çəkən məhz müsəlman dövlətləridir.
- Yalnız təhsil, bilik və texnologiya bütün bəşəriyyətin aparıcı qüvvəsidir.

İNSAN HÜQUQU HÜQUQUN ALİLİYİ İLƏ QORUNMALIDIR

*(BMT-nin Baş Məclisi tərəfindən 1948-ci ildə qəbul olunmuş
«Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi»nin priambulasından)*

HÜQUQ VƏ QANUN
№ 4 (10), 2026

**ictimai-siyasi, analitik,
praktik jurnal**

Təsisçi:
“Jurnalist Femida” MMC
(hüquq və mətbuat xidməti)

Redaksiya heyəti:
Namik Əhmədov
Məhəbbət Dəmirziyeva
Etibar Əliyev
Xanlar Bayramzadə
Fatimə Hüseynova

Baş redaktor:
Fəxrəddin Ağamirzəyev

Məsul katib:
Təranə Tofiqqızı

Direktor:
Məhəmməd Ağamirzəyev

Məktublar,
reklamlar və kütləvi iş
şöbəsinin müdiri:
Əliqismət Bədəlov

Texniki redaktor:
Kamal Ələsgərov

Kompüter tərtibatçısı:
Cəfər Kərimov

Qeydiyyat № B306E612E22423

Əlaqə Telefonu:
(+994) 55 732 76 66
huquqveqanunjurnali@gmail.com

MÜNDƏRİCAT

İlham Əliyevin Almaniyaya rəsmi səfəri	3
Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin təkbətək görüşü keçirilib.....	5
Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü olub.....	6
İlham Əliyevin Berlində rəsmi qarşılanma mərasimi keçirilib.....	7
İlham Əliyev ilə Federal Kansler Fridrix Mertsin təkbətək və geniş tərkibdə görüşü keçirilib.....	8
Berlində Azərbaycan-Almaniya sənədləri imzalanıb.....	9
İlham Əliyev və Federal Kansler Fridrix Merts mətbuata Bəyanatlarla çıxış ediblər.....	9
İlham Əliyevin Qırğızistana dövlət səfəri.....	14
Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qırğızistan Prezidenti ilə təkbətək görüşü keçirilib.....	15
Heydər Əliyev irsini öyrənək.....	17
Heydər Əliyev mənimlədir.....	18
Zərifə Quliyeva: Müasir Dövlət Quruculuğunun Arxitekturası: Mehriban Əliyevanın humanizm, rəqəmsal innovasiya və mədəniyyət missiyası.....	21
Azərbaycan Rəqəmsal İnkişaf Şurası yaradılıb – FƏRMAN.....	25
Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın sədrliyi ilə Rəqəmsal İnkişaf Şurasının ilk iclası keçirilib.....	26
Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi.....	27
Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu.....	30
Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti.....	34
Daxili İşlər Nazirliyi.....	37
AAYDA –da nələr baş verib.....	38
Fəxrəddin Ağamirzəyev: Cinayətləri aşkarlamaqla, cinayətkarları cəzələndirməqlə iş bitmir (və ya AAYDA bu gün).....	39
“Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi” publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı.....	43
Məhəmməd Ağamirzəyev: Qlobal Transformasiya və Yeni İdarəetmə Paradigması: “Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi”nin Strateji, İdeoloji və Geosiyasi Missiyası.....	44
Şərəfli Ömür Salnaməsi.....	48
Ümummilli Lider Heydər Əliyevin aforizmləri, müdrik kəlamları.....	51
Hüquqa aid müdrik kəlamlar.....	52

İLHAM ƏLİYEVİN ALMANİYAYA RƏSMİ SƏFƏRİ

Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin təkbətək görüşü keçirilib

Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü olub. İlham Əliyevin Berlində rəsmi qarşılanma mərasimi keçirilib. İlham Əliyev ilə Federal Kansler Fridrix Mertsin təkbətək və geniş tərkibdə görüşü keçirilib.

Berlində Azərbaycan-Almaniya sənədləri imzalanıb. İlham Əliyev və Federal Kansler Fridrix Merts mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

İlham Əliyev Almaniya rəsmi səfərə gəlib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 20-də, axşam radələrində Almaniya Federativ Respublikasına rəsmi səfərə gəlib.

Berlin şəhərinin Brandenburg "Willy Brandt" Aeroportunda dövlətimizin başçısının şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Prezidentini rəsmi şəxslər qarşıladılar.

İlham Əliyev Almaniya İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Mixael Harms ilə görüşüb

rının, həmçinin şirkətlərinin birgə fəaliyyətə marağının artdığı vurğulanaraq, bu cür fəaliyyətin institutlaşdırılması yolları müzakirə edildi.

Ənənəvi və alternativ energetika üzrə mövcud potensial, Orta Dəhliz daxil olmaqla bağlantı, nəqliyyat və logistika sahələrində imkanlar barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycanda kənd təsərrüfatı ilə bağlı dövlət proqramının qəbul olunduğu xatırlanaraq, Almaniyanın bu sahədə aparıcı texnologiyalarının ölkəmizdə tətbiqi imkanlarına toxunuldu, o cümlədən «ağıllı kənd təsərrüfatı» istiqamətin-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 20-də Berlində Almaniya İqtisadiyyatının Şərq Komitəsinin sədri Mixael Harms ilə görüşüb.

Görüşdə Azərbaycan və alman iş adamları

də əməkdaşlığın perspektivləri qeyd edildi.

Söhbət zamanı, həmçinin ölkəmizin turizm potensialından istifadə olunmasına və qarşılıqlı maraq doğuran digər mövzulara dair fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin təkbətək görüşü keçirilib

İyulun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə görüşmək üçün Berlindəki «Villa Borsig» iqamətgahına gəlib.

Almaniya Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer dövlətimizin başçısını qarşıladı.

Prezident İlham Əliyev burada xatirə kitabını imzaladı.

Sonra Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin təkbətək görüşü keçirildi.

Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü olub

Azərbaycan və Almaniya prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü olub

İyulun 21-də Berlində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Almaniya Prezidenti Azərbaycana səfərini məmnunluqla xatırladı.

Frank-Valter Ştaynmayer dünyada və regionda cərəyan edən hadisələr fonunda Azərbaycanı və Almaniyanı sabitlik adası kimi xarakterizə etdi.

O, Azərbaycan-Ermənistan sülh gündəliyində əldə olunmuş nailiyyətlər münasibətilə təbriklərini çatdırdı. Almaniya Prezidenti Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rolunu xüsusi qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı da öz növbəsində Frank-Valter Ştaynmayerin ölkəmizə səfərini məmnunluqla xatırladı.

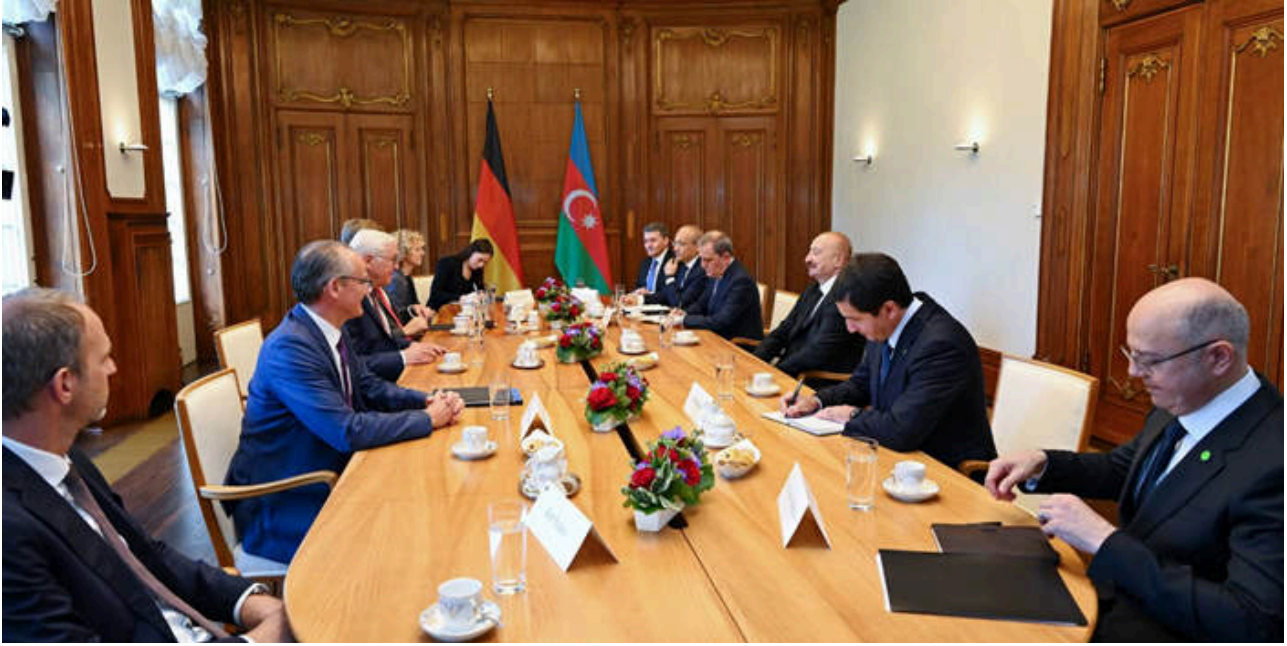
Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rola toxunan Prezident İlham Əliyev ölkəmizin artıq Almaniya və Avstriyaya da qaz ixrac etdiyini dedi.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə Almaniya arasında münasibətlərin dostluq xarakteri daşdığı qeyd edildi, iqtisadi və biznes əlaqələrinin inkişafı üçün geniş imkanların olduğu bildirildi, dövlətimizin başçısının Almaniya bu səfərinin ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafına ciddi təkan verəcəyinə əminlik ifadə olundu.

Bu səfər zamanı Azərbaycan-Almaniya əlaqələrinin strateji mahiyyət kəsb etməsi ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyev və Kansler Fridrix Mertsin imzalayacağı "Azərbaycan Respublikası və Almaniya Federativ Respublikası arasında ikitərəfli tərəfdaşlıq üçün strateji gündəliyə dair Birgə Bəyannamə"nin əhəmiyyəti vurğulandı.

Görüşdə Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula Fon der Lyayenin Bakıya səfəri xatırlandı, bu xüsusda Azərbaycan-Avropa İttifaqı əlaqələrinin inkişafı qeyd edildi.

Söhbət zamanı Orta Dəhlizin əhəmiyyəti və bu dəhlizdə Azərbaycanın önəmli roluna toxunuldu, Yaxın Şərqdə yaranmış vəziyyət barədə fikir mübadiləsi aparıldı.

İlham Əliyevin Berlində rəsmi qarşılama mərasimi keçirilib

İlham Əliyevin Berlində rəsmi qarşılama mərasimi keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iyulun 21-də Berlində rəsmi qarşılama mərasimi keçirilib.

Almaniya Federativ Respublikasının Federal Kansleri Fridrix Merts dövlətimizin başçısını qarşıladı. Almaniya nümayəndə heyəti Prezident İlham Əliyevə, Azərbaycan nümayəndə heyəti isə Federal Kansler Fridrix Mertsə təqdim edildi.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi dövlətimizin başçısına və Federal Kanslərə raport verdi.

Azərbaycan Respublikasının və Almaniya Federativ Respublikasının Dövlət himnləri səsləndirildi.

Prezident İlham Əliyev və Federal Kansler Fridrix Merts fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

İlham Əliyev ilə Federal Kansler Fridrix Mertsin təkbətək və geniş tərkibdə görüşü keçirilib

İlham Əliyev ilə Federal Kansler Fridrix Mertsin təkbətək və geniş tərkibdə görüşü keçirilib

İyulun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Berlində Almaniya Federativ Respublikasının Federal Kansleri Fridrix Merts ilə təkbətək görüşü keçirilib.

Sonra görüş geniş tərkibdə davam etdirildi.

Görüşdə Azərbaycan ilə Almaniya arasında strateji gündəliyə dair imzalanmış sənədin əhəmiyyəti vurğulandı. Həmçinin sənəddən irəli gələrək iki ölkə arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün işçi qrupların yaradılması və bu istiqamətdə sistemli işin aparılmasının vacibliyi qeyd edildi.

Söhbət zamanı Azərbaycanın Avropanın enerji

təhlükəsizliyində oynadığı rol qeyd olundu, həmçinin Orta Dəhlizin əhəmiyyəti vurğulandı. Eyni zamanda, iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafında qarşılıqlı səfərlərin əhəmiyyətinə toxunuldu və regional məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Federal Kansler Fridrix Merts Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh gündəliyi istiqamətində əldə olunmuş nailiyyətlər münasibətilə dövlətimizin başçısına təbriklərini çatdırdı. O, Almaniyanın regionda sülhün gücləndirilməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini və hər zaman buna dəstək verməyə hazır olduğunu bildirdi.

Berlində Azərbaycan-Almaniya sənədləri imzalanıb

Berlində Azərbaycan-Almaniya sənədləri imzalanıb

İyulun 21-də Berlində Almaniya-Azərbaycan sənədlərinin imzalanması mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Almaniya Federativ Respublikasının Federal Kansleri Fridrix Merts “Azərbaycan Respublikası və Almaniya Federativ Respublikası

arasında ikitərəfli tərəfdaşlıq üçün strateji gündəliyə dair Birgə Bəyannamə”ni imzaladılar.

Tədbirdə, həmçinin Azərbaycan-Almaniya Biznes Şurasının yaradılmasına və fəaliyyətinə dair Birgə Bəyannamə imzalandı.

İlham Əliyev və Federal Kansler Fridrix Merts mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Almaniya Federativ Respublikasının Federal Kansleri Fridrix Merts Berlində mətbuata bəyanatlarla çıxış edib, jurnalistlərin suallarını cavablandırıblar.

Əvvəlcə Almaniyanın Federal Kansleri bəyanatla çıxış etdi.

Kansler Fridrix Mertsin bəyanatı

-Xanımlar və cənablar, xoş gəlmisiniz.

Mən bu gün Berlində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi salamlamaqdan olduqca məmnunam. Bu gün biz hələ mart ayında planlaşdırılan səfərinizi həyata keçiririk. Lakin səfəri İranla müharibə səbəbindən təxirə salmalı olduq.

Bununla belə, səfər, həmçinin göstərir ki, ölkələrimiz bu günün əsas böhranlarından və

müharibələrindən yan keçə bilmir. Bu, həm Orta Şərqə, həm Rusiyanın Ukraynaya qarşı təcavüzkar müharibəsinə aiddir. Həmin müharibələr Almaniya və Azərbaycana onların təhlükəsizliyi və iqtisadi maraqları baxımından böyük təsir göstərib. Baxmayaraq ki, hər iki münaqişə tərəflərinə görə fərqli ola bilər. Biz istənilən halda danışıqlar yolu ilə həll variantlarını təşviq edirik. Bizi eyni qənaət birləşdirir ki, yekun nəticədə yalnız danışıqlar yolu ilə nizamlama uzunmüddətli sülhü, təhlükəsizliyi və sabitliyi gətirə bilər.

Cənab Prezident, Cənubi Qafqazda sülh, təhlükəsizlik və sabitlik bizim üçün də zəruridir. Almaniya və Avropa İttifaqı həmin geosiyasi baxımdan mühüm bölgədə davamlı dincliyə nail olmaqda çox maraqlıdırlar. Bu səbəbdən, cənab Prezident, biz Sizi Almaniya salamlamaqdan xüsusi olaraq məmnunuq. Azərbaycan ilə Ermə-

nistan arasında sülh sazişinin paraflanmasına nail olmağınız münasibətilə Sizi təbrik edirik. Bu, tarixi razılaşmadır. Onilliklər davam etmiş münaqişəni onun sayəsində aradan qaldırmaq fürsəti yaranır. Alman və Avropa perspektivindən nəyi edə bilsək, bundan şad olarıq.

Bölgədə daha böyük sabitlik ölkələrimiz arasında iqtisadi sahədə də geniş əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar yaradır. Çox şadam ki, ölkələrimiz arasında münasibətlər yüksələn xətlə inkişaf edir. 2025-ci ilin yazında Prezident Ştaynmayer Azərbaycana səfər etmiş ilk alman dövlət başçısı oldu. Bu il, həmçinin parlamentlərimiz arasında intensiv mübadilələr oldu. Bu gün Birgə Bəyannaməni imzalamaqla biz ikitərəfli münasibətlərimizin daha da genişləndirilməsinin təməl daşını qoyduq. Həmçinin mərasim zamanı Siz də şahidi oldunuz, Azərbaycan-Almaniya Biznes Şurasının yaradılması ilə bağlı razılıq əldə edildi.

Bu, hər iki ölkənin şirkətlərinə verilən mühim işarədir. Biz Almaniya ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin genişləndirilməsinə ciddi yanaşırıq. Hazırkı böhran şəraitində xam neftin və Cənub Qaz Dəhlizi ilə təbii qazın təchizatında əməkdaşlıq xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Cənab Prezident, biz bunları təfərrüatı ilə müzakirə etdik. Biz Azərbaycanla əməkdaşlıq yolu ilə enerji təchizatımızı daha da şaxələndirmək istəyirik. Bu gün biz, həmçinin bərpaolunan enerji və hidrogendən istifadənin genişləndirilməsini müzakirə etdik.

Biz, həmçinin Azərbaycanın sərmayə proqramına aid təklifinə gəldikdə konstruktiv mü-

zakirələr aparırıq. Bu proqram Azərbaycanda fəaliyyət göstərən alman şirkətləri üçün yeni imkanlar açar bilər. Cənubi Qafqazın Avropa ilə Asiya arasında körpü kimi əhəmiyyəti də artır. Yeni nəqliyyat və ticarət dəhlizləri birgə istifadə etmək istədiyimiz iqtisadi potensialı yaradır. Cənab Prezident, bildiyiniz kimi, kiçik və orta müəssisələr üçün uzun məsafədə sərmayə yatırmaq çox zaman asan olmur. Yerlərdə münasib çərçivə şərtləri hər zaman olduqca vacibdir.

Həmin məsələləri biz bu gün müzakirə etdik. Bu gün imzalanmış iki bəyannamə ilə biz irəliyə doğru böyük addım atdıq. Cənab Prezident, Berlinə səfər etdiyinizə görə Sizə bir daha dərinlən minnətdaram. Mən Azərbaycan ilə Almaniya arasında davamlı məhsuldar əməkdaşlığı səbirsizliklə gözləyirəm.

Sonra Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

-Sağ olun, cənab Kansler. İlk növbədə, mənə göstərdiyiniz qonaqpərvərliyə görə və rəsmi səfərə dəvət etdiyiniz üçün Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Yenidən ölkənizdə olmağımdan çox məmnunam. Əminəm ki, bu gün imzalanmış sənədlər bizim əlaqələrimizi yeni səviyyəyə qaldıracaq. Biz artıq strateji dialoqun başlanmasını arzulayırdıq və buna nail olmuşuq. Eyni zamanda, iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi üçün bu gün imzalanmış Birgə Bəyannamə əminəm ki, çox fəal işləyib yaxşı nəticələr hasil

məsi üçün bu gün imzalanmış Birgə Bəyannamə əminəm ki, çox fəal işləyib yaxşı nəticələr hasil edəcəkdir.

İkitərəfli gündəliyimiz kifayət qədər genişdir. Biz bu barədə Sizinlə həm təkbətək görüşdə, həm də geniş tərkibdə görüş əsnasında fikir mübadiləsi aparmışıq. Almaniya Avropa İttifaqının aparıcı ölkəsi kimi Cənubi Qafqazda öz təsirini artırmaqdadır. Azərbaycan-Almaniya əlaqələri təkcə ikitərəfli münasibətlərə yox, bütövlükdə bölgəmizdə əməkdaşlığa, sülhə, əmin-amanlığa öz töhfəsini verəcəkdir.

Bir çox Almaniya şirkətləri Azərbaycanda uğurla fəaliyyət göstərir. Fəal iş görən şirkətlərin sayı 200-dən çoxdur. Əminəm ki, bugünkü səfərdən sonra onların sayı daha da artacaq. Qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu məsələləri müzakirə edilir. Alman şirkətlərinin daha geniş çərçivədə Azərbaycanda fəaliyyəti üçün konkret təkliflər irəli sürülmüşdür.

Siz enerji sahəsindəki əməkdaşlığa toxundunuz. Bu istiqamətdə də müsbət nəticələr var. Bu ildən başlayaraq Azərbaycan öz təbii qazını Almaniya ilə ixrac etməyə başlamışdır. Beləliklə, bizim qazımız bu gün Avropa İttifaqına üzv 10 ölkəyə çatdırılır və şübhəsiz, bu, enerji təhlükəsizliyi üçün çox böyük töhfədir. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycan öz neftini də Almaniya ilə ixrac edir və gələcəkdə yaşıl enerjisini də Avropa məkanına çatdırmaq əzmindədir, enerji sahəsində əməkdaşlıq çox genişmiqyaslı olacaqdır.

Bağlantılarla və tranzit imkanları ilə bağlı da Azərbaycan-Almaniya əməkdaşlığının çox böyük əhəmiyyəti var. Çünki Almaniya şirkətləri bu istiqamətdə çox böyük uğurlar əldə edib. Azərbaycan öz nəqliyyat infrastrukturunu təkmilləşdirir. Keçən il Orta Asiya məşvərət formatına tam hüquqlu üzv olmaqla, Azərbaycan bir növ Orta Asiya ilə Avropa arasında körpü rolunu oynayır və bu rol getdikcə artacaqdır. Bir çox istiqamətlər üzrə konkret fəaliyyət planı nəzərdə tutulur. Bu gün imzalanmış Bəyannamənin icrası ilə bağlı fikir mübadiləsi əsnasında konkret təkliflər irəli sürülmüşdür. Bir neçə işçi qrup yaradılacaq ki, bu gün imzalanmış sənədlər tezliklə həyatda öz əksini tapsın.

Eyni zamanda, Almaniyanın Cənubi Qafqazdakı sülh prosesinə verdiyi töhfəyə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Uzun illərdən sonra Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normallaşması və sülh sazişinin paraflanması,

Vaşinqtonda, Ağ Evdə Prezident Trampın iştirakı və imzası ilə Birgə Bəyannamənin imzalanması faktiki olaraq 30 il davam edən münaqişəyə son qoydu. Azərbaycan bu razılaşmadan dərhal sonra praktiki addımlara keçdi. Bu gün Azərbaycan tərəfindən təchiz edilmiş benzin və dizel yanacağı Ermənistanın enerji təhlükəsizliyinə çox böyük töhfədir. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, bu gün neft məhsullarının ixracı və idxalı ilə bağlı bir çox problemlər müəyyən səbəblərə görə mövcuddur və eyni zamanda, Azərbaycan ərazisindən Ermənistan tranzit yüklərin göndərilməsi də artıq geniş vüsət alıb. Bu günə qədər 40 min tondan çox tranzit yüklər Azərbaycan ərazisindən keçib.

Yəni biz çox tarixi bir dövr yaşayırıq. Torpaqları uzun illər işğal altında olan Azərbaycan işğala öz gücü ilə son qoydu, ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, suverenliyini bərpa etdi. BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsini özü icra etdi, Ermənistanla sülh təklif etdi və müsbət cavab aldı. Ona görə yenə də deyirəm, Almaniya hökumətinin də bu sahədə rolunu biz yüksək qiymətləndiririk. Danışqlar prosesində, o cümlədən Almaniya xarici işlər nazirləri səviyyəsində görüşlər də keçirilmişdir.

Son olaraq, Avropa İttifaqı-Azərbaycan əlaqələrinə toxunmaq istəyirəm. Bu il biz həm Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti cənab Koştanın, həm Avropa Komissiyasının Prezidenti xanım Fon der Layenin Azərbaycana səfərlərinin şahidi olmuşuq. Bu səfərlərin çox böyük siyasi mənası var. Bu, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələri daha da gücləndirəcək. Almaniya Avropa İttifaqına üzv olan ölkələr arasında lider olduğu üçün burada təbii ki, həm Almaniyanın rolu çox böyükdür, eyni zamanda, gələcək əməkdaşlıq üçün də əminəm ki, Almaniya öz səylərini göstərəcək.

Bir daha, cənab Kansler, dəvətə və qonaqpərvərliyə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm və Sizi də Sizin üçün münasib olan vaxtda Azərbaycana rəsmi səfərə dəvət edirəm.

Daha sonra jurnalistlərin sualları cavablandırılıb

Roman Qonçarenko ("Deutsche Welle"): Sualım Rusiyanın Ukraynaya qarşı müharibəsi ilə bağlıdır. Cənab Federal Kansler, bir neçə gün əvvəl alman mediası yazmışdı ki, Bakıda qeyri-rəsmi alman-rus görüşü baş tutub. Həmçinin qeyd

olunur ki, hökumət koalisiyasında olan partiyaların keçmiş yüksəkrütbəli siyasətçiləri görüşdə iştirak edib. Həmin görüşün nəticəsi barədə heç bir məlumat verilməyib. Bununla bağlı burada Berlində ekspertlər arasında iki rəy var. Bəziləri söyləyirlər ki, bu cür görüşlər pərdəarxası olaraq faydalıdır və heç bir ziyan vura bilməz. Digərləri onları tənqid edir və mübahisələndirirlər ki, həmin görüşlər əks nəticə verə bilər. Çünki onlar Rusiyaya zəiflik haqqında işarə göndərə bilərlər. Buna necə baxırsınız?

Bir sualım da Prezidentədir. Cənab Prezident, Siz bu yaxınlarda bildirdiniz ki, Azərbaycan ilə Rusiya arasında münasibətlər yenidən tam normallaşıb. Rusiyanın Ukraynaya qarşı müharibəsinə son qoymaq üçün Siz Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə nə tövsiyə edərdiniz? Sağ olun.

Kansler Fridrix Merts: Mən buna çox sadə cavab verə bilərəm. Bu cür görüş haqqında mənim məlumatım yoxdur. Aylar ərzində biz Prezident Putini danışıqlara başlamaq üçün inandırmağa çalışdıq. Avropa səviyyəsində Ukrayna ilə birgə müzakirələr üçün təklifləri dəfələrlə irəli sürmüşük. Prezident Putin bu cür danışıqlarda iştirakdan imtina edir. Buna görə mən, əfsuslar olsun ki, son 14 ay ərzində söylədiklərimi yenə və yenə təkrar edirəm.

Bu müharibəni bitirmək yalnız Rusiya hökuməti və Rusiya Prezidenti ilə bağlıdır. Danışıqlara getmək və lazım gələrsə, sülh danışıqlarına başlamaq yalnız ondan asılıdır. O, bundan imtina etməkdə davam edir. Nə qədər davam edərsə, Rusiya təcavüzü qarşısında Ukraynaya həyat uğrunda mübarizədə dəstək verməkdən başqa seçim yoxdur. Biz bunu edəcəyik. Biz bunu Avropa səviyyəsində əlaqələndirərək edəcəyik. Mən həmin müharibə, onun səbəbləri, gedişatı və mümkün sonu ilə bağlı oxşar mövqeyini bizimlə bölüşdüynə görə Prezident Əliyevə olduqca minnətdaram. Bunu elə indicə bildirdim.

Prezident İlham Əliyev: Bakıda keçirilmiş dediyiniz görüşlərlə əlaqədar deyə bilərəm ki, bu məlumatı biz “The Times” qəzetindən öyrəndik. Bizim bundan xəbərimiz yox idi. Təbii ki, belə mötəbər mətbu orqanda çıxan məqaləyə biz diqqətlə yanaşaraq araşdırma aparmışıq və dünən mən Berlində gəlməzdən öncə Azərbaycan Dövlət Sərhəd Xidmətindən məlumat istəmişəm ki, “The Times” qəzetində adları keçən şəxslər Azər-

baycanda bir vaxtda olublar, yoxsa yox. Sizə onu deyə bilərəm ki, bu məlumat təsdiqləndi. İyulun 12-də Berlin-Bakı reysi ilə iki nəfər tanınmış şəxs, - birinin xanım Merkelin administrasiyasının rəhbəri olduğu haqqında məlumat var, - cənab Pofala və cənab Platsik Bakıya gəlmişdilər və iyulun 14-də Bakıdan Berlində geri qayıtmışdılar. Eyni zamanda, ayın 12-də Rusiyanın keçmiş Baş naziri cənab Zubkov və Rusiya Prezidenti yanında Vətəndaş Cəmiyyəti Şurasının rəhbəri cənab Fadeyev Moskvadan Bakıya gəlmişdilər və biri ayın 13-də, o biri isə ayın 14-də Bakıdan ayrılmışdılar. Bizə bu barədə nə Almaniyadan, nə Rusiyadan hər hansı bir xəbər daxil olmamışdı. Yəni sadəcə olaraq, bizim ərazimiz bizdən xəbərsiz istifadə edilmişdir. Belə bir görüşün olub-olmaması ilə bağlı da mən konkret bir şey deyə bilmərəm. Çünki biz bunu görməmişik. Amma dediyim bu uçuş statistikasını deməyə əsas verir ki, belə bir gizli görüş Bakıda keçirilmişdir. Əgər bu görüş Ukrayna-Rusiya müharibəsini sonlandıracaqsə, əlbəttə ki, biz bunu alqışlayırıq.

O ki qaldı, ikinci suala, bilirsiniz, mən o vaxt məsləhət verirəm ki, bu məsləhət məndən xahiş edilir. Mən bu yaxınlarda Qarabağın Şuşa şəhərində Qlobal Media Forumunda oxşar bir sualla üzləşmişdim və demişdim ki, istənilən halda müharibə dərhal dayandırılmalıdır. Bizim əsas məqsədimiz bundan ibarətdir ki, bu müharibə dayansın və bölgədə sülh təmin edilsin.

Vüqar Seyidov (AZƏRTAC): Mən Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyini – AZƏRTAC-ı təmsil edirəm. Suallım Sizədir, Kansler Merts. Orta Dəhlizin Asiya ilə Avropa arasında ticarət marşrutu kimi əhəmiyyəti get-gedə artır. Azərbaycan onun inkişafında mühüm rol oynayır. Avropa İttifaqında Almaniyanın aparıcı iqtisadi qüvvəsini nəzərə alaraq, bu marşrut boyunca infrastrukturunu və logistikasını gücləndirmək üçün iki hökumət Sizin fikrinizcə, necə əməkdaşlıq edə bilər? Sağ olun.

Kansler Fridrix Merts: Suala görə çox sağ olun. Həmin məsələni dəqiqliklə müzakirə etdik. Biz, həmçinin onu Birgə Bəyannaməmizin mövzusunə çevirdik. Prezident Əliyev həmin infrastrukturun genişləndirilməsi barədə mənə maraqlı məlumat verdi. Biz əməkdaşlığımızı, xüsusən də enerji təchizatı sahəsində gələn illərdə intensivləşdirməyi arzulayırıq. Almaniyanın nöqteyi-nəzərindən, bi-

zim idxalın, o cümlədən qaz idxalının şaxələndirilməsində böyük marağımız var.

Mən həmin məsələni bəyanatımda qeyd etdim. Azərbaycan enerjini artıqlaması ilə istehsal edən regiondakı az sayda ölkələrdən biridir. Bu o deməkdir ki, Azərbaycan enerjini istehlak etdiyindən daha çox istehsal edir. Bu baxımdan Azərbaycan Almaniyanın enerji təchizatının təmin edilməsində bizim üçün maraqlı tərəfdaşdır. Bu, xüsusən də Cənubi Almaniyaya aiddir, çünki həmin bölgəyə nəql üçün infrastruktur artıq inkişaf edib və ya genişləndirilə bilər. Buna görə bu, maraqlı müzakirə idi və həmçinin Azərbaycan ilə Almaniya arasında yeni perspektivlər açır.

Andreas Rinke ("Reuters"): Sualım Prezidentədir. Kanslerin söylədiklərinin davamı olaraq, bilmək istərdim, cənab Prezident, Azərbaycan hansı həcmdə qaz və nefti Almaniyaya təchiz etməyə hazırdır, buna qadirdir və arzulayır? Təchizat bu ilin əvvəlində başlayıb, lakin ola bilsin, hələ gözəçarpan əlavə potensial da var. Siz hansı həcmi nəzərdə tutursunuz?

Prezident İlham Əliyev: Neft təchizatına gəldikdə isə deyə bilərəm ki, Almaniya ilə bizim ümumi ticarət dövriyyəmiz keçən il təqribən, 1,5 milyard dollar ətrafında idi. Bunun böyük hissəsi Almaniyanın Azərbaycana ixracıdır, qalan hissə isə bizim ixracımız. Bizim ixracımızın da əsas hissəsi xam neftdir. Yəni hesab edirəm ki, Azərbaycan təxminən bir neçə yüz milyon dollar səviyyəsində xam neft təchiz edir və nə qədər lazımdır, o qədər də təchiz edə bilər - həm daxili mənbələrdən, həm də bizim enerji şirkətimiz SOCAR-ın treyding bölməsindən. Yəni burada hər hansı bir problem yoxdur.

O ki qaldı, təbii qaz məsələlərinə, qeyd etdiyim kimi, biz bu ildən başlayaraq Almaniyaya təbii qaz satmağa başlamışıq. Bizim keçən il ümumi qaz ixracımız 25 milyard kubmetr olub. Onun yarısı Avropa İttifaqı ölkələrinə ixrac edilib. Bildiyimə görə, Almaniya şirkətləri ilə 10 illik kontrakt imzalanmışdır və ilkin həcm 1,5 milyard kubmetrdir. Ancaq bu, təbii ki, arta bilər. Bunun üçün bir neçə məsələ öz həllini tapmalıdır. Birincisi, bizə müraciət olmalıdır, yəni həcm artırılması üçün. İkincisi, mövcud qaz infrastrukturunu genişləndirilməlidir. Çünki bu gün həm TANAP, həm TAP tam gücü ilə işləyir və bu kəmərlərdə boş yer qalmayıb. Avropa məkanında yeni interkonnektorlar lazımdır. Əl-

bəttə ki, buna vəsait lazımdır. Əsas problemlərdən biri də odur ki, Avropa bankları, xüsusilə Avropa İnvestisiya Bankı yaşıl gündəliyə görə neft-qaz layihələrinə maliyyə dəstəyini dayandırmışdır. Beləliklə, bu gün infrastruktur - Avropanı qazla təchiz edən infrastrukturunu genişləndirmək üçün biz başqa mənbələrdən kreditlər almalıyıq. Yaxşı olardı ki, Avropa bankları öz qərarlarına yenidən baxsınlar. Xüsusilə nəzərə alsaq ki, bu gün Yaxın Şərqdə böhran əfsuslar olsun ki, dərinləşir və ənənəvi təchizat zəncirləri qırılıb. Nəzərə alsaq ki, Rusiyanın neftayırma zavodlarının sıradan çıxarılması ilə əlaqədar ənənəvi müştərilərə Rusiya istədiyi qədər neft məhsullarını ixrac edə bilmir. Bütün bu sonu bilinməyən hadisələr davam edir. Ona görə hesab edirəm ki, yaşıl gündəliyi nəzərə almaq şərti ilə bu məsələlərə yenidən baxıla bilər ki, Avropa bankları da neft-qaz layihələrinin işlənməsinə, neft-qaz infrastrukturunun tikintisinə və genişləndirilməsinə vəsait ayırsın. Belə olan halda Azərbaycan Avropa məkanına, o cümlədən Almaniyaya öz qaz ixracını böyük dərəcədə artırabilir.

Orxan Axaşov ("AnewZ"): Sualım əvvəlki sualın məntiqinə uyğundur və Azərbaycan ilə Almaniya arasında enerji əməkdaşlığına aiddir. Xüsusən də Azərbaycan Almaniyaya bu il təbii qazı təchiz etməyə başlamışdır. Kansler, Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın rolunu Avropaya qaz təchizatı baxımından necə dəyərləndirirsiniz? Çox sağ olun.

Kansler Fridrix Merts: Buna cavab verməkdən məmnunam. Dörd il yarım əvvəl Rusiyadan qaz idxalını dayandırdıqdan sonra biz təbii ki, yeni təchizat mənbələrini axtarmağa başladığımızı və Azərbaycan bu baxımdan mühüm rol oynayır. Bu, iqtisadi baxımdan bizim üçün maraqlı perspektivdir. Biz, həmçinin digər təchizat mənbələrini də axtardığımızı və müəyyən etdik. Bu baxımdan mən bir daha Prezident Əliyevə təşəkkür edirəm ki, bu məsələni bu gün müzakirə edə bildik və Azərbaycandan daha böyük həcmdə qazın əldə olunması imkanlarını araşdırdıq. Bu, həmçinin birgə razılaşmamızın bir hissəsidir və Azərbaycanla aparacağımız növbəti müzakirələrin mövzusu olaraq qalacaq.

İLHAM ƏLİYEVİN QIRĞIZISTANA DÖVLƏT SƏFƏRİ

İlham Əliyev Qırğızistana dövlət səfərinə gəlib

İlham Əliyev Qırğızistan, Özbəkistan və Tacikistan prezidentləri ilə birlikdə Çolpon-Ata şəhərində Qolf Klubun açılışında iştirak edib

İlham Əliyevin Çolpon-Ata şəhərində rəsmi qarşılanma mərasimi olub

Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qırğızistan Prezidenti ilə təkbətək görüşü keçirilib

Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan və Qırğızistan Dövlətlərarası Şuranın 3-cü iclası keçirilib

Azərbaycan ilə Qırğızistan arasında imzalanmış sənədlər mübadilə edilib

Azərbaycan və Qırğızistan prezidentləri-

nin təltif olunma mərasimi keçirilib

Azərbaycan və Qırğızistan prezidentləri mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər

Çolpon-Ata şəhərində Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın şərəfinə dövlət ziyafəti verilib

Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Dövlət Başçıları'nın qeyri-rəsmi görüşü keçirilib

Qırğızistanda, İssık-Kul gölünün sahilində beşulduzlu “Baku Resort & Spa” mehmanxanasının açılışı olub

İlham Əliyevin Qırğızistana dövlət səfəri başa çatıb

Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qırğızıstan Prezidenti ilə təkbətək görüşü keçirilib

İyulun 31-də Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Qırğız Respublikasının Prezidenti Sadır Japarov ilə təkbətək görüşü olub.

Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycan və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Dövlət Başçılarının qeyri-rəsmi görüşü keçirilib

İyulun 31-də Qırğızıstanın Çolpon-Ata şəhərində Azərbaycanın və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Dövlət Başçılarının qeyri-rəsmi görüşü keçirilib.

**Prezident İlham Əliyevin
çıxışı**

Azərbaycanın və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Dövlət Başçılarının qeyri-rəsmi görüşündə iştirak etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Çolpon-Ata şəhərindəki Konqres Mərkəzinə gəldi.

Qırğızıstan Prezidenti Sadır Japarov dövlətimizin başçısını və görüşdə iştirak edən digər prezidentləri qarşıladı.

Azərbaycanın, Qırğızıstanın, Özbəkistanın, Qazaxıstanın, Tacikistanın və Türkmənistanın dövlət başçıları birgə foto çəkildilər.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

-Hörmətli Sadır Nurqojoyevic.

Hörmətli həmkarlar.

Əvvəlcə, Azərbaycanın və Mərkəzi Asiya ölkələrinin Dövlət Başçılarının Məşvərət Görüşündə iştirak etmək üçün dəvətə görə Qırğızıstan Prezidentinə təşəkkürümü bildirirəm. Mən dünəndən Qırğızıstanda səfərdəyəm və ilk növbədə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafında böyük uğurlara, həmçinin İssık-Kul gölünün ətrafındakı ərazinin necə dəyişməsinə, kurorta və beynəlxalq səviyyəli turizm istiqamətinə çevrilməsinə görə Qırğızıstan Prezidentini bir daha təbrik etmək istərdim.

Eyni zamanda, Qırğızıstanda dövlət səfərinə dəyəm. Bu gün həmkarım Sadır Nurqojoyevic ilə

İkitərəfli qarşılıqlı fəaliyyətimizin geniş gündəliyinə dair ətraflı müzakirələr apardıq. İkitərəfli əlaqələrin uğurlu inkişafını müəyyənləşdirəcək böyük sənədlər zərfi imzalandı. Amma imzalanan sənədlər arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Müqaviləni xüsusi qeyd etmək istədim. Bu, iki qardaş ölkə arasında münasibətləri müttəfiqlik səviyyəsinə qaldıran qarşılıqlı fəaliyyətin ən yüksək dərəcəsidir.

Onu da qeyd etmək istərdim ki, iki qardaş ölkə arasında iqtisadi-ticari münasibətlərin uğurla inkişafı məni sevindirir. Bu gün imzaladığımız sənədlərdən biri də birgə Azərbaycan-Qırğızıstan İnkişaf Fondunun vəsaitlərinin 100 milyon dollardan 200 milyon dollara çatdırılmasını nəzərdə tutur. Görülən işlər, birgə Fondun maliyyələşdirilməsi çərçivəsində artıq həyata keçirilən layihələr haqqında bizə məlumat verildi. Bir neçə müəssisə artıq fəaliyyət göstərir, amma potensial da kifayət qədər böyükdür.

Biz, həmçinin çox sevinirik və fəxr edirik ki, İssık-Kulun sahilində ilk beşulduzlu hotel Azərbaycan tərəfindən inşa edilib. “Bakı” hoteli qonaqları qəbul etməyə hazırdır və şadam ki, biz bu böyük turizm mərkəzinin açılışında birlikdə iştirak edəcəyik.

Mərkəzi Asiya ölkələri ilə münasibətlər Azərbaycanın xarici siyasətinin prioritetlərindən biridir. Sadəcə qarşılıqlı səfərlərin dinamikasını söyləmək kifayət edər. Mən 2023-cü ilin əvvəlindən

bu günə qədər Mərkəzi Asiyanın qardaş ölkələrinə ümumilikdə 16 dəfə səfər etmişəm, həmin ölkələrdən həmkarlarım isə 26 dəfə Azərbaycanda səfərdə olublar. Yəni statistika münasibətlərin dinamikası və yaxınlığından daha yaxşı xəbər verir, həm də göstərir ki, bu gün Mərkəzi Asiya və Azərbaycan artıq vahid geosiyasi və geoiqtisadi məkana çevrilib.

Həmçinin qeyd etmək istərdim ki, mən bu formatın tamhüquqlu üzvü qismində məşvərət görüşündə ilk dəfədir iştirak edirəm. Mərkəzi Asiyanın bütün dövlət başçılarına Azərbaycanın bu qrupun tamformatlı tərkibinə daxil edilməsinə dair keçən il Özbəkistanda qəbul edilmiş tarixi qərarə görə bir daha minnətdarlığımı bildirmək istərdim. Bu görüşə qədər mən fəxri qonaq qismində qatılırdım, indi isə komandanın tamhüquqlu üzvü kimi iştirak edirəm.

Bütün həmkarlarıma bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Sizi əmin etmək istəyirəm ki, Azərbaycan məşvərət formatının fəal üzvü olacaq və öz tərəfindən əməkdaşlığı daha da inkişaf etdirmək, ölkələrimizi və xalqlarımızı daha sıx yaxınlaşdırmaq üçün bütün səylərini göstərəcək.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sonra digər prezidentlər çıxış etdilər.

Görüşün sonunda Çolpon-Ata Bəyannaməsi imzalandı.

HEYDƏR ƏLİYEV İRSİNİ ÖYRƏNƏK

**"Xalqın, Vətənin taleyi hər bir insanın taleyinə
çevrilməlidir! Cəmiyyətin gələcək tərəqqisi
bir çox cəhətdən indi gənclərimizə nəyi
və necə öyrətməyimizdən asılı olacaqdır."**

Heydər Əliyev

Heydər Əliyev mənimlədir

*Təşəbbüsümüzlə məsul ünvanlardan münasibət bildirilənədək
bu mətni olduğu kimi dərc edəcəyik.*

«Mənimlədir» - məsuliyyəti fərdə, şəxsə fokuslayır və artırır. «Bizimlədir» - isə məsuliyyəti bölüşdürür. Heydər Əliyev bilgisi və sevgisi hər kəsin məsuliyyəti olmalıdır. Şəxsi «mən»in gücü «biz»in də gücünü, bilgi, məhəbbət və qüdrətini artırır. Hər kəsin Heydər Əliyev irsini şəxsən mənimsəməsi effektivliyi yüksəldər, nəticədə «biz»in gücünü artırar. Ulu Öndər şəxsini daha çox bilmək, qiymətləndirmək, sevmək - özünə, cəmiyyətə, vətənə, dövlətə xidmət deməkdir, xoşbəxt gələcəyə köklənməkdir, təminatlanmaqdır.

Azad Qarabağ, Bütövləşən Azərbaycan tarixini yazan «Dəmir Yumruq»lu sərkərdə, Azərbaycanı xoşbəxt gələcəyə aparan beynəlxalq nüfuzlu Lider, siyasi xadim, dövlətimizin Prezidenti İlham Əliyevi hamı, necə deyirlər, 7-dən 100-ə hər kəs yaxşı bilir. Çünki müasirləridir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevi də hamı tanıyır və sevir. Lakin yeni nəsil, Onun müasiri olmayanlar bu sahədə nisbətən az bilgiyə sahibdirlər. Heydər Əliyevi daha çox tanıdıqca Ona, özünə, Vətəninə, xalqına, dövlətinə məhəbbətin artır. Özünü xoşbəxt sayırsan ki, belə bir Əbədi Öndərin olub və var. Və Onun əbədiliyinin təminatına məqsədlənir-sən. Bütün bunları H.Əliyevi daha çox

tanıdıqca daha dərindən dərk edəcəksən.

40 yaşadək olanlar H.Əliyev yaşadığı dövrdə ya doğulmamışdı, ya da uşaq idi. Xüsusilə bu yaş qrupunun dövlətimizin xilaskarı haqqında öyrənməsinə ehtiyac duyulur.

Bildiyimiz kimi, «Azərbaycan Gəncliyi 2011-2015-ci illərdə Dövlət Proqramı»nın təsdiq edilməsi haqqında 7 iyun 2011-ci il tarixli 1621 nömrəli Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə Dövlət Proqramı»nın 6.1.4-cü yarımbəndinə əsasən Gənclərlə iş sahəsində normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi və infrastrukturun inkişafı üçün Fondun yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Dövlət Proqramına əsasən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 dekabr 2011-ci il tarixli 542 nömrəli Fərnəmi ilə Gənclər və İdman Nazirliyinin yanında Gənclər Fondu yaradılmışdır. Və Gənclər Fondu fəaliyyəti dövründə böyük uğurlara imza atmışdır. Lazımi təcrübəyə, yüksək potensiala, geniş imkana malik Gənclər Fondunun iştirakı sözsüz ki, layihəməzə böyük dəstək olardı. Lakin təəssüflər olsun ki, Gənclər fondu hələ ki, müraciətlərimizə biganəlik göstərir.

P.S. Təəssüf hissi ilə bildirik ki, nə Gənclər Fondu, nə də ki, jurnalımızı təmənnasız göndərdiyimiz çoxsaylı təşkilat və qurumlardan heç biri “Heydər Əliyev irsini öyrənək” təşəbbüsümüzə dəstək verməmişlər. Yalnız Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu və Naxçıvan MR Prokurorluğu nisbətən müsbət reaksiya verməklə bu təşəbbüsümüzü dəstəkləmişlər

29 il əvvəl «Savalan» qəzetində dərc olunmuş «Heydər Baba» adına Uşaq Təşkilatının yaradılması təşəbbüsünə dair müraciəti təkrar dərc etməyi müna-sib bilirik.

NƏRİMANOV RAYONU 193 SAYLI MƏKTƏBİN 5-Cİ SİNİF ŞAĞİRDİ AĞAMİRZƏYEV FƏRİDİN RESPUBLİKANIN BÜTÜN UŞAQLARINA MÜRACİƏTİ

Əziz uşaqlar, Sovetlər birliyi dağıldıqdan sonra respublikamız ağır vəziyyətə düşmüşdü. Müharibə, aclıq, hər yerdə göz yaşı... Yüzlərlə uşaq öz ata-anasını itirdi, girov götürüldü, qaçqın oldu. Biz o günləri heç vaxt unutmayacağıq. Xalqı ağır vəziyyətdən yalnız Heydər Əliyev çıxara bilirdi. Ona görə uşaq da, böyük də, hamı Heydər babaya üz tutdu. Xalqın arzusu və tələbi ilə Heydər Əliyev Prezident seçildi. Yalnız bundan sonra respublikamızda həyat öz axınına düşdü. Müharibə dayandı.

İndi Azərbaycanı dünyanın hər yerində tanıyırlar. Heydər Əliyevin müdrik siyasəti sayəsində müstəqil Azərbaycan gündən-günə dəyişir. Çox çəkməz ki, bütün qaçqınlar, o cümlədən uşaqlar öz doğma yurdlarına qayıdalar. Heydər baba uşaqları çox sevir. O, vaxtaşırı uşaqlara, xüsusilə qaçqın balalarına, kimsəsiz körpə uşaqlara baş çəkir, onlara xüsusi diqqət yetirir.

Respublikamızda uşaqların idmanla məşğul olmasına, istedadlarının inkişaf etdirilməsinə bö-

yük qayğı göstərir. Heydər baba həmişə deyir: «Uşaqlar bizim gələcəyimizdir!»

Doğrudan da biz uşaqlar gələcəyini - XXI əsrin vətəndaşları olacağıq. Gərək elə oxuyaq, elə çalışaq ki, bu adı şərəflə doğruldadaq. Vətəni, xalqı sevməkdə Heydər babaya oxşayaq. Onun əməllərini yaşadaq. Mən təklif edirəm ki, Uşaq Birliyinə bütün əməlləri ilə gələcəyini vətəndaşına nümunə ola biləcək əziz Babamız, hörmətli Prezidentimiz Heydər Əliyevin adı verilsin.

Uşaq Birliyinin emblemi kimi Heydər babamızın şəkli olan döş nişanı təsis edilsin. Birliyə üzv olmaq istəyən hər uşaq da Heydər Baba andı

içib bu nişanı yaxasına taxsın. Məncə bu nişanı yaxasında daşıyan hər bir uşağın oxumaq, davranışı, böyük-küçüyə münasibət, Vətənə məhəbbət məsuliyyəti artacaq. Çünki hər kəs ürəyinin üstündə gəzdirdiyi Babasına bənzəməyə çalışacaq. Mən tam əminəm ki, mənim bu müraciətimə nəinki bütün Azərbaycan məktəbliləri, hətta bütün Türk dünyası uşaqları tərəfdar olacaqlar. Axı Babamızı bütün dünyada sevirlər. Respublikanın bütün uşaqlarını bu təklifə qoşulmağa çağırıram.

HEYDƏR BABA

Bir nağıla bənzəyir
Ömrün, həyatın sənin
Zamanı qabaqlayır
Zəkan - ağ atın sənin
Elin çətin gününə
Özünü yetirmisən,
Ürəklərə, gözlərə
Nur seli gətirismən
Sən xalq üçün doğuldun,
Azadlığın mayakı
Sülhün dayaqı oldun
Xilaskar əllərindən
Öpürəm, Heydər Baba!
Yoluna gül-çiçəklər
Səpirəm, Heydər Baba!
Sən atamın atası
Babamın babasısan,
Bu ulu millətimizin
Haqqını tapasısan
Uğur olsun yoluna,
Qüvvət gəlsin qoluna!
Xilaskar əllərindən
Öpürəm, Heydər Baba!
Yoluna gül-çiçəklər
Səpirəm, Heydər Baba!

*Fərid Ağamirzəyev,
Bakıdakı 193 sayılı məktəbin 5-ci sinif
şagirdi. (dekabr-1997-ci il)*

Müasir Dövlət Quruculuğunun Arxitekturası: **MEHRİBAN ƏLİYEVANIN** humanizm, rəqəmsal innovasiya və mədəniyyət missiyası

Müasir siyasi elmlərdə və hüquq fəlsəfəsində dövlətin gücü və beynəlxalq nüfuzu artıq yalnız onun hərbi qüdrəti, iqtisadi resursları və ya coğrafi miqyası ilə ölçülmür. 21-ci əsrin mürəkkəb realılıqlarında qüdrətli dövlət – vətəndaşına gündəlik həyatda yüksək qayğı göstərən, insan kapitalına davamlı sərmayə yatıran, qlobal dəyərlərə mənəvi sahiblik edən və idarəetmədə innovativ, rəqəmsal texnologiyaları ən sürətli şəkildə mənimsəyən dövlətdir. Azərbaycanın müasir inkişaf modelini və son onilliklərdəki transformasiyasını bu meyarlar əsasında dərinlən təhlil etdikdə, dövlət quruculuğunun həm humanitar, həm də texnoloji sütunlarını inşa edən əsas fiqurlardan biri kimi Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın

Zərifə Quliyeva,
"Modern İnkişaf və Ailə"
İctimai Birliyinin sədri,
YAP Veteranlar Şurasının üzvü.

vanın fəaliyyəti xüsusi və mühüm yer tutur. O, beynəlxalq təcrübədə mövcud olan ənənəvi «Birinci xanım» statusunun simvolik və məhdud çərçivələrini tamamilə dağıdaraq, bu institutu işlək, dinamik, xalqın birbaşa rifahına xidmət edən və nəticəyönümlü bir dövlət təsisatına çevirmişdir.

Bu dinamik fəaliyyətin ən inqilabi və strateji istiqamətlərindən biri məhz dövlət idarəetməsinin rəqəmsallaşdırılması və bu prosesdə süni intellektin tətbiqidir. Keçid dövrünün klassik bürokratik aparatından çevik, rəqəmsal və şəf-

faf sistemə transformasiya müasir Azərbaycanın dövlət idarəçiliyindəki ən böyük sıçrayışdır. Mehriban xanım süni intellektə sadəcə quru bir texnoloji trend kimi deyil, cəmiyyətin rifahını yüksəldəcək, şəffaflığı təmin edəcək və insan kapitalını inkişaf etdirəcək ali bir dəyər, ədalətin rəqəmsal qaranlıq kimi yanaşır. Süni intellektin dövlət xidmətlərində tətbiqi insan amilindən doğan subyektivliyi, bürokratik əngəlləri və korrupsiya risklərini sıfıra endirməklə yanaşı, qərarların qəbulu prosesini misilsiz dərəcədə sürətləndirir.

Məhz onun rəhbərliyi və bilavasitə təşəbbüsü ilə atılan addımlar sayəsində bütün dövlət qurumlarının vahid rəqəmsal sistemə keçidi artıq ümumdövlət proqramı xarakteri almışdır. Səhiyyədən təhsilə, şəhərsalmadan sosial təminatə qədər hər bir sahədə verilənlərin (data) analizinə əsaslanan proqnozlaşdırıla bilən idarəetmə modeli uğurla tətbiq olunmaqdadır.

Lakin yüksək texnologiyalar və qabaqcıl rəqəmsal sistemlər nə qədər inkişaf etsə də, idarəetmənin nüvəsində hər zaman İnsan, onun qayğıları və duyğuları dayanır. Mehriban xanımın fəaliyyət fəlsəfəsi sübut edir ki, ən qabaqcıl texnoloji tərəqqi mütləq şəkildə sosial məsuliyyət və dərin mərhəmət hissi ilə sinxronlaşmalıdır.

2017-ci ildə Birinci vitse-prezident vəzifəsinə təyin edildikdən dərhal sonra keçirilən ilk müşavirənin qaçqın və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasına həsr olunması yeni idarəetmə fəlsəfəsinin açıq mesajı idi. Şəhid ailələrinə, cəbhədə sağlamlığını itirmiş müharibə qazilərinə, kimsəsiz uşaqlara və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan bütün şəxslərə göstərilən davamlı dəstək xeyriyyəçilik aktı çərçivəsindən çıxaraq, dövlətin öz vətəndaşı qarşısında daşdığı ali hüquqi və mənəvi zəmanətə çevrilmişdir. O, idarəetmədə empatik (hisslərini dərk etmək və bölüşmək bacarığı) yanaşmanı tətbiq edərək,

vətəndaş-dövlət həmrəyliyi güclü körpüsünü yaratmış və cəmiyyətin ən həssas təbəqələrinin səsinin ən yüksək dövlət səviyyəsində eşidilməsini təmin etmişdir.

Dövlətin sərt rıçaqları ilə yanaşı, güclü mənəvi təməlinin, savadlı və sağlam cəmiyyətin olması onun yenilməzliyinin əsas şərtidir. Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi altında Heydər Əliyev Fondunun ciddi layihələri ilə Azərbaycanın insan kapitalının inkişafına yönəlmiş, uzaqgörən bir milli təhlükəsizlik strategiyası həyata keçirilir. Bu miqyaslı fəaliyyət həm təhsil, həm də səhiyyə inqilabını özündə cəmləşdirir:

• **Təhsil bərabərliyi:** «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» qlobal əhəmiyyətli proqramı çərçivəsində ölkənin böyük şəhərlərindən tutmuş ən ucqar dağ kəndlərinə qədər minlərlə məktəbin və uşaq bağçasının inşası hər bir vətəndaşın bərabər təhsil hüququnun təminatıdır. Təsadüfi deyil ki, hər bir yeni məktəb cəhalətə qarşı qoyulmuş ən böyük səddir.

• **Səhiyyə və Genofond:** Talassemiya Mərkəzinin inşası, ana və uşaq sağlamlığının qorunması, eləcə də respublika daxilində və xaricində yüzlərlə mürəkkəb cərrahi əməliyyatların təşkili millətin genofondunun qorunmasına və səhiyyə sisteminin ən müasir standartlara uyğunlaşmasına güclü təkan vermişdir.

Daxili siyasətlə yanaşı, müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində dövlətlər bir-biri ilə yalnız siyasi və hərbi cəbhələrdə deyil, həm də özlərinin mədəni cəlbediciliyi – “Yumşaq güc”ləri vasitəsilə rəqabət aparırlar. Bu qlobal arenada Azərbaycanın əsas mədəni elçisi və müasir “Yumşaq güc”ünün şəriksiz memarı olan Mehriban xanım Azərbaycan mədəniyyətini lokal sərhədlərdən çıxararaq bəşəri dəyərə çevirmişdir. Muğam sənətinin, xalçaçılıq ənənələrinin, aşıq musiqisinin beynəlxalq miqyasda qorunması onun titanik diplomatik fəaliyyətinin bəhrəsidir. Eyni zamanda, Fransada tarixi Luvr muzeyinin bərpasına, İtaliyada Vatikan katakombalarının təmirinə və digər qitələrdə dini-tarixi abidələrin qorunmasına verilən dəstək Azərbaycanı sülhün, dözümlülüyün və multikulturalizmin mərkəzi kimi təsdiqləmişdir. “Eurovision” mahnı müsabiqəsi, I aslı meqa-layihələrin Təşkilat Komitələrinə uğurla rəhbərlik etməsi isə onun təşkilatçılıq qabiliyyətini bütün dünyaya nümayiş etdirmişdir.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ikinci Qarabağ müharibəsində qazanılan Tarixi Zəfərdən sonra dövlət quruculuğunun ən həlledici mərhələsi – işğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən həyata qaytarılması prosesi başlanmışdır. Bu nəhəng missiyada Mehriban Əliyevanın rolu təkcə bərpa işləri ilə məhdudlaşmır; o, prosesə həm mənəvi, həm də texnoloji ruh qatır. Şuşada, Ağdamda, Zəngilanda erməni vandalizminə məruz qalmış tarixi abidələrin və məscidlərin bərpası Azərbaycan xalqının qırılmış tarixi yaddaşının və tapdalanmış qürurunun zəfərlə qayıdışıdır. İllərlə həsrətdən sonra Cıdır düzündə

“Xarıbülbul” beynəlxalq musiqi festivalının və Vəqif Poeziya Günlərinin bərpası Azərbaycan mədəniyyətinin öz doğma yurduna ehtişamlı zəfər yürüşüdür. Məhz dağıdılmış bu ərazilərdə ən son texnologiyalara əsaslanan “Ağıllı kənd” və “Ağıllı şəhər” konsepsiyalarının inşası isə, rəqəmsallaşma vizyonunun ən bariz praktiki təzahürü olmaqla yanaşı, Qarabağın süni intellektlə idarə olunan 21-ci əsrin ən müasir sınaq meydanı kimi yenidən doğulduğunu sübut edir.

Bütün bu faktların və konseptual istiqamətlərin yekun analizi göstərir ki, Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan dövlətçiliyindəki müstəsna rolu ənənəvi institutların və vəzifə səlahiyyətlərinin çox önünə keçir. O, Cənab Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli, pragmatik və strateji siyasi xəttini dərin humanizm, bitməz-tükənməz sosial məsuliyyət, mədəni diplomatiya və innovativ rəqəmsal vizyonla mükəmməl şəkildə tamamlayır. Birinci vitse-prezident bir tərəfdən milli-mənəvi köklərimizi qoruyaraq cəmiyyətin mənəvi bütövlüyünü təmin edir, digər tərəfdən isə süni intellekt və yüksək texnologiyalar vasitəsilə dövlət idarəetmə aparatını gələcəyə hazırlayaraq, cəmiyyəti mənəvi cəhətdən zəngin, texnoloji cəhətdən yenilməz edən müasir Azərbaycan modelinin əvəzsiz memarlarından biri kimi tarixdə öz silinməz izini qoyur.

Sonda qeyd edim ki, bu ayın 23-ündə əzizimiz Mehriban xanımın doğum günüdür. Azərbaycan dövlətimizin və xalqımızın dəyərli və sevimli Mehriban xanım Əliyevanı bu təntənəli gün münasibətilə ülvə diləklərlə, səmimi arzularla təbrik edirik!

Azərbaycan Rəqəmsal İnkişaf Şurası yaradılıb – FƏRMAN

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasında rəqəmsallaşma, elektron hökumət, süni intellekt və innovasiya sahələrində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında Fərman imzalayıb.

Fərmana əsasən, Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf Şurası yaradılıb.

Fərman Azərbaycan Respublikasında rəqəmsallaşma, elektron hökumət, süni intellekt və innovasiya sahələrində prioritet istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi, milli texnoloji potensialın gücləndirilməsi, rəqəmsal suverenliyin möhkəmləndirilməsi, innovasiya əsaslı iqtisadi modelə keçidin sürətləndirilməsi, həmçinin bu sahədə dövlət siyasətinin vahid və əlaqələndirilmiş şəkildə həyata keçirilməsi məqsədilə imzalanıb.

Şuranın aşağıdakı tərkibi təsdiq edilib:

Şuranın sədri

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti

Şuranın üzvləri:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi – İqtisadi məsələlər və innovativ inkişaf siyasəti şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi – İqtisadi siyasət və sənaye məsələləri şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sosial-iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi

Azərbaycan Respublikasının rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri

Azərbaycan Respublikasının elm və təhsil naziri

Azərbaycan Respublikasının ədliyyə naziri

Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri

Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının sədri

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun icraçı direktoru.

Fərmana əsasən, Şuranın fəaliyyətinin təşkili məqsədilə Şuranın Katibliyi yaradılsın və Katiblik funksiyasının həyata keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinə həvalə edilib.

Müəyyən edilib ki, Şura yerli və xarici ekspertləri, mütəxəssisləri, beynəlxalq təşkilatları, elmi müəssisə və təşkilatları cəlb edərək, habelə aidiyyəti dövlət orqanlarının (qurumlarının) və digər maraqlı tərəflərin nümayəndələrindən ibarət ayrı-ayrı istiqamətlər üzrə işçi qruplar yarada bilər.

Şura rəqəmsal inkişaf sahəsi üzrə dövlət proqramlarında nəzərdə tutulmuş tədbirlərin icrasına nəzarəti və dövlət orqanları (qurumları) arasında siyasətin əlaqələndirilməsini təmin etməli, dövlət orqanları (qurumları) tərəfindən icra olunan layihələrin bu sahədə mövcud strateji məqsədlərə uyğunluğunun təmin edilməsinə nəzarəti həyata keçirməli, dövlət orqanlarının (qurumlarının) təklifləri və beynəlxalq təşkilatların tövsiyələri nəzərə alınmaqla, normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər görməlidir.

Şura fəaliyyəti barədə ildə bir dəfə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verməlidir.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın sədrliyi ilə Rəqəmsal İnkişaf Şurasının ilk iclası keçirilib

İyunun 29-da Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf Şurasının ilk iclası keçirilib. İclasda Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva çıxış etdi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Çıxışı

-Hörmətli həmkarlar.

Bu gün Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf Şurasının ilk iclasını keçiririk. Cari ilin fevral ayında Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə ölkəmizin yeni rəqəmsal inkişaf strategiyasına həsr olunmuş müşavirə keçirilmişdir və verilən tapşırıqlara əsasən, rəqəmsal inkişaf üzrə Fəaliyyət Planı təsdiqlənmişdir. Qarşıdakı üç il üçün rəqəmsallaşma, süni intellekt, kibertəhlükəsizlik və innovasiya ekosisteminin inkişafını təmin edən konkret Yol xəritəsi müəyyən olunmuşdur. Şuranın əsas vəzifəsi müxtəlif dövlət qurumlarının fəaliyyətini əlaqələndirməkdən, vahid yanaşma formalaşdırmaqdan və qəbul edilən qərarların vaxtında və səmərəli həyata keçirilməsinin icra olunmasını təmin etməkdən ibarətdir. Bizim məqsədimiz yalnız yeni texnologiyaları tətbiq etmək deyil, eyni zamanda, ölkə iqtisadiyyatına güclü təkan verilməsi, yeni müasir innovasiya ekosisteminin formalaşdırılması, yerli və xarici investisiyaların ölkəyə cəlb olunması, yerli startaplara dəstək göstərilməsi və

daha səmərəli dövlət idarəetmə sisteminin yaradılmasıdır.

Süni intellekt artıq gələcəyin deyil, bu günün əsas inkişaf amilidir. Eyni zamanda, süni intellektin dövlətlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsində rolu artmaqdadır və artıq mərkəzi yer tutur. Sırr deyil ki, dünyanın aparıcı dövlətlərində süni intellektin inkişafı gözlənilən proqnozlardan daha sürətli gedir və bu, öz növbəsində həm yeni imkanlar, eyni zamanda, yeni təhlükələr yaradır. Biz yeni çağırışlara, xüsusilə kibertəhlükəsizlik və informasiya təhlükəsizliyi sahəsində olan və yaranan risklərə hazır olmalıyıq.

Fəaliyyətimiz bütün dövlət qurumlarının birgə fəal və səmərəli işini tələb edir. Məqsədimiz Azərbaycanı rəqəmsal inkişaf və süni intellekt sahələrində regionun aparıcı dövlətlərindən birinə çevirməkdir. Biz xarici, beynəlxalq təcrübəni öyrənməli, uğurlu modellərdən istifadə etməliyik. Lakin bütün qərarlar Azərbaycanın milli maraqlarına və ehtiyaclarına cavab verən amillərə əsasən qəbul olunmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi

Məhkəmənin hüquqi mövqeyini nəzərə almaqla inzibati orqanın üzərinə müvafiq inzibati aktın qəbul edilməsi barədə öhdəlik qoyulması ilə bağlı məhkəmə aktlarına dair Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun Qərarı

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi tərəfindən 2026-cı il 7 iyul tarixdə məhkəmə təcrübəsində qarşıya çıxan problemləri aradan qaldırmaq, hüquq tətbiqetmə təcrübəsinin vahidliyini təmin etmək, eləcə də məhkəməyədək inzibati icraatın keyfiyyətini artırmaq məqsədilə “Məhkəmənin hüquqi mövqeyini nəzərə almaqla inzibati orqanın üzərinə müvafiq inzibati aktın qəbul edilməsi

barədə öhdəlik qoyulması ilə bağlı məhkəmə aktlarına dair” Plenum Qərarı qəbul edilmişdir.

Qərar inzibati məhkəmə icraatında baxılan mübahisələndirmə və məcburetmə haqqında iddiaların fərqləndirilməsinin meyarlarını müəyyən edir, qapalı və diskresion səlahiyyətlərin mahiyyətini açaraq, həmin səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi qaydasında qəbul edilmiş inzibati aktlar

üzərində həyata keçirilən məhkəmə nəzarətinin hədlərini müəyyənləşdirir, diskresion səlahiyyətlər, qeyri-müəyyən hüquqi anlayışlar və qiymətləndirmə azadlığının məhkəmə tərəfindən yoxlanılması qaydasını izah edir, eləcə də məhkəmənin hüquqi mövqeyinin inzibati orqanlar tərəfindən nəzərə alınması məsələlərini həll edir.

Ali Məhkəmənin Plenumu həmçinin Qərarın tətbiqi ilə bağlı respublikanın inzibati məhkəmələrini və apellyasiya instansiyası məhkəmələrinin inzibati kollegiyalarını əhatə etməklə, 2027-ci ilin 1 yanvar tarixindən 2028-ci ilin 1 yanvar tarixinədək olan dövr ərzində məhkəmələrin fəaliyyətinin monitorinqinin aparılmasını qərara almışdır.

(Qərarın tam mətni növbəti sayımızdada dərc olunacaq).

* * *

Pakistan Respublikasının Hüquq və Ədliyyə naziri Ali Məhkəmədə olub

2026-cı il iyulun 21-də ölkəmizdə səfərdə olan Pakistan Respublikasının Hüquq və Ədliyyə naziri cənab Barrister Aqeel Malikin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsində olub.

Nümayəndə heyətini salamlayan Ali Məhkəmənin sədr müavini Çingiz Əsgərov Azərbaycan ilə Pakistan arasında mövcud olan strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə, o cümlədən məhkəmə-hüquq sistemində uğurla inkişaf etdiyini vurğulayıb. Bildirilib ki, iki ölkə arasında qarşılıqlı etimada və dostluğa əsaslanan əlaqələr hüquq sahəsində də əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün əlverişli zəmin yaradır.

Görüş zamanı qonaqlara ölkəmizdə həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatları, məhkəmə fəaliyyətinin müasirləşdirilməsi istiqamətində görülən işlər, bu sahədə tətbiq olunan yeniliklər, hakimlərin seçimi, təyin edilməsi və fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi mexanizmləri barədə ətraflı məlumat verilib.

Pakistan Respublikasının Hüquq və Ədliyyə naziri cənab Barrister Aqeel Malik səmimi qəbula görə təşəkkürünü bildirərək, Azərbaycan ilə hüquq sahəsində əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinin hər iki ölkənin məhkəmə sistemlərinin inkişafına və təcrübə mübadiləsinə mühüm töhfə verəcəyini qeyd edib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

* * *

Ali Məhkəmədə Latviya Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinin sədri ilə görüş keçirilib

2026-cı il iyulun 10-da Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsində Latviya Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin sədri İrena Kutsina-nın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Qonaqları salamlayan Ali Məhkəmənin sədri İnam Kərimov bildirib ki, Latviya ilə Azərbaycan arasında ikitərəfli münasibətlər yüksələn

xətlə inkişaf edir. Görüş zamanı qonaqlara ölkəmizin məhkəmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən islahatlar və rəqəmsal transformasiya sahəsində görülən işlər barədə ətraflı məlumat verilib.

Qeyd olunub ki, məhkəmə sistemində müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi genişləndirilir, hakim vəzifəsinə seçim prosedurları beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılır, qanunvericilik bazası isə davamlı olaraq təkmilləşdirilir. Bildirilib ki, məhkəmə fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə süni intellekt və digər innovativ rəqəmsal həllərin tətbiqi məhkəmə xidmətlərinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə xidmət edir.

Səmimi qəbula görə təşəkkürünü bildiren nümayəndə heyətinin rəhbəri İrena Kutsina iki ölkə arasında məhkəmə-hüquq sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Azərbaycanın məhkəmə sistemində aparılan islahatlar və əldə olunan nailiyyətləri yüksək qiymətləndirib.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu

Azərbaycan Respublikasının Prokurorluğu orqanlarında 2026-cı ilin birinci yarısında görülmüş işlərin yekunlarına dair Geniş Kollegiya iclası keçirilib

İyulun 24-də Baş prokuror Kamran Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prokurorluğu orqanları tərəfindən 2026-cı ilin birinci yarımilində qanunla prokurorluq orqanlarının səlahiyyətlərinə aid edilmiş fəaliyyət istiqamətləri üzrə görülmüş işlərin, əldə edilmiş nəticələrin və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş videokonfrans rejimində Geniş Kollegiya iclası keçirilmişdir.

Giriş nitqi ilə çıxış edən Baş prokuror cari ilin birinci yarımilində ölkəmizdə ictimai-siyasi, iqtisadi, hüquqi və beynəlxalq münasibətlər müstəvisində baş vermiş mühüm hadisələrə toxunaraq bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 103-cü ildönümünə təsadüf edən 2026-cı

ilin “Şəhərsalma və Memarlıq İli” elan edilməsi Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə reallaşdırılan islahatların və dayanıqlı inkişaf strategiyasının mühüm istiqamətlərindən biridir. May ayında Bakıda 58 mindən çox iştirakçının qatıldığı 13-cü Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun keçirilməsi də bu siyasətin uğurunu, Azərbaycanın qlobal urbanizasiya sahəsindəki fəal rolunu və etibarlı tərəfdaş nüfuzunu bir daha sübut edir.

Çıxış zamanı bildirilib ki, regionda və dünyada müşahidə olunan mürəkkəb geosiyasi gərginliklər fonunda cari ilin birinci yarımilində də ölkəmizdə iqtisadi və hazırda dünyanın aparıcı, strateji məsələlərindən biri olan enerji təhlükəsizliyi, xüsusən də, aktuallıq kəsb edən Yaşıl enerji

sahələri diqqətdə saxlanılmaqla yeniliklərə imza atılmış, bu sahələrdə tərəfdaşlıq münasibətləri daha da inkişaf etdirilmişdir.

Qeyd edilib ki, 2026-cı ilin birinci yarımilində də ölkə rəhbəri və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən işğaldan azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında genişmiqyaslı bərpa, yenidənqurma və məskunlaşma siyasəti ardıcıl şəkildə davam etdirilib, həmin ərazilərin sosial-iqtisadi inkişafı və Böyük Qayıdış Proqramının uğurla icrası daim diqqət mərkəzində saxlanılmışdır.

Ölkədə həyata keçirilən məqsədyönlü dövlət siyasəti, hüquq qaydasının möhkəmləndirilməsi və cinayətkarlığa qarşı mübarizə sahəsində görülən sistemli tədbirlərin nəticəsi olaraq, hesabat dövründə qeydə alınmış cinayətlərin sayında azalma müşahidə edilmişdir.

Daha sonra Baş prokuror prokurorluğun əsas fəaliyyət istiqamətləri üzrə görülən işlərə və statistik göstəricilərə istinad etməklə hesabat dövründə Respublikada kriminogen durumun

nəzarətdə saxlanıldığını, daxili işlər, dövlət təhlükəsizliyi və digər hüquq mühafizə orqanları ilə əlaqəli şəkildə ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyin qorunduğunu, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsi sahəsində zəruri tədbirlərin görüldüyünü qeyd etmişdir.

Bildirilib ki, cari ilin birinci yarımilində ölkə ərazisində 15420 cinayət qeydə alınmaqla onların 90,7 %-nin açılması təmin edilmiş, ümumilikdə ölkə üzrə cəmi *7893 cinayət işinin istintaqı tamamlanmışdır ki, onlardan da 470-i prokurorluq orqanlarında istintaq edilmişdir. Prokurorluq orqanları tərəfindən 269, ümumilikdə isə digər istintaq qurumları ilə birgə 5511 cinayət işinin ibtidai istintaqı yekunlaşdırılaraq baxılması üçün məhkəmələrə göndərilmişdir.

Prokurorluq orqanlarında ibtidai istintaqı aparılaraq yekunlaşmış cinayət işləri və tamamlanmış araşdırma materialları üzrə müəyyən edilmiş maddi ziyandan istintaq tədbirləri ilə 27 milyon 152 min manatın ödənilməsi təmin edilmiş, 3 milyon 485 min manat məbləğində əmlak üzə-

rinə isə həbs qoyulmuş və müəyyən edilən ziyanın tam ödənilməsi üçün hazırda tədbirlər davam etdirilir.

Qeyd olunub ki, “Elektron prokurorluq” informasiya sistemi hesabat dövründə daha da təkmilləşdirilmiş, aidiyyəti modulaların funksionallığı məhkəməyədək icraatın elektron qaydada aparılmasına uyğunlaşdırılmış, EPİS-də yeni modullar yaradılmış və bu sistemin integrasiya imkanları genişləndirilmiş, süni intellektin imkanlarından yararlanmaq məqsədilə yüksək səmərəlilik göstəricilərinə malik bir neçə süni intellekt modeli hazırlanaraq əməkdaşların istifadəsinə verilmişdir.

Hesabat dövründə ölkə rəhbərinin siyasi fəaliyyətinin əsas prioritet istiqamətlərindən biri olan korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı barışmaz mübarizə xətti əvvəlki illərdə olduğu kimi ardıcıl şəkildə davam etdirilmişdir. Bu çərçivədə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən vətəndaşları ciddi narahat edən korrupsiya xarakterli cinayətlərin və hüquqpozmalara daha geniş yayıldığı idarəetmə və xidmət sahələri müəyyən edilmiş, həmin əməlləri törətmiş vəzifəli şəxslər ifşa olunaraq məhkəmə məsuliyyətinə verilmişdir.

Cari ilin birinci yarımilində ötən illərdən bağlı qalmış qeyri-aşkar şəraitdə törədilmiş 6 qəsdən adam öldürmə cinayətindən 2-nin Baş Prokurorluğun İstintaq idarəsi, 4-nün isə tabe rayon və şəhər prokurorluqları tərəfindən açılmasını bildirən Baş prokuror həmin cinayətlərin açılmasında prokurorluq orqanları ilə daxili işlər orqanları arasında səmərəli və koordinasiya fəaliyyəti xüsusi qeyd etmişdir.

Prokurorluq orqanları tərəfindən 563 apellyasiya və 155 kassasiya protestləri verilmiş, 355 apellyasiya və 55 kassasiya protestləri təmin olunmaqla nəticədə məhkəmələr tərəfindən yol verilmiş hüquqi xarakterli uyğunsuzluqlar aradan qaldırılmışdır.

Hesabat dövründə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2025-ci ildə qəbul etdiyi “Konstitusiya və Suverenlik İli” münasibətilə amnistiya elan edilməsi haqqında Qərarın uğurla icra olun-

duğu, amnistiya aktının ümumilikdə 22935 şəxsə şamil edilməsinin cəza siyasətinin humanist prinsiplərinin həyata keçirilməsinə, məhkumların islah olunmasına mühüm töhfə verdiyi qeyd edilmişdir.

Təəssüf hissi ilə qeyd edilmişdir ki, Ermənistan tərəfinin apardığı mina terroru nəticəsində 2026-cı ilin birinci yarımilində mina və partlamamış hərbi sursat partlayışları nəticəsində 2 nəfər həlak olmuş, 11 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır. 2020-ci ilin noyabr ayından hazırkı vaxtadək isə ümumilikdə 430 şəxs bu terrorun qurbanı olmuş, onlardan 73 nəfəri həlak olmuş, 357 nəfəri müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti almışdır.

Cari ilin birinci yarımilində istintaq, təhqiqat və əməliyyat-axtarış fəaliyyətində qanunların icrasına nəzarətin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə prosesual rəhbərlik və effektiv nəzarətin həyata keçirilməsini təmin edəcək mexanizmin təkmilləşdirilməsi üçün zəruri tədbirlər görülməklə cinayət işləri üzrə icraata xitam verilməsinə dair 355 qərar əsassız və qanunsuz hesab edilərək ləğv olunub.

2026-cı ilin birinci yarımili ərzində cinayət təqibindən kənar icraatlarla əlaqədar 916 inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatın başlanması haqqında qərar qəbul edilməklə, inzibati xəta haqqında protokol tərtib etmək səlahiyyətinə malik qurumlarla işgüzar əlaqələrin qurulması təmin olunub.

Qeyd edilib ki, Baş Prokurorluğun “961 Çağrı Mərkəzi”nə 2026-cı ilin birinci yarımilində daxil olmuş müraciətlərdən 13305-i üzrə vətəndaşlara onları maraqlandıran müvafiq hüquqi izahlar verilib, 2576 məlumat isə cinayət xarakterli olduğu üçün qeydə alınaraq araşdırılması aidiyyəti struktur qurumlara tapşırılıb.

Kollegiya iclasında qeyd olunmuşdur ki, Baş Prokurorluqda aparılmış xidməti yoxlamalar nəticəsində müxtəlif növ intizam xətlərinə yol verdikləri üçün 8 prokurorluq əməkdaşı intizam məsuliyyətinə cəlb olunmuş, onlardan 6-na töhmət və ya şiddətli töhmət elan edilmiş, 2 nəfər tutduğu vəzifədən azad olunmuşdur.

Həmçinin diqqətə çatdırılmışdır ki, hesabat dövründə kadr işinin düzgün təşkili və onun müasir tələblərə uyğun şəkildə təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilmiş, nümunəvi fəaliyyətlərinə görə 110 prokurorluq işçisi həvəsləndirilmiş, eyni zamanda işə qəbul olunmaq istəyən şəxslər üçün ötən yarımildə 30 ştat vahidi üzrə 28-ci növbəti müsabiqə elan edilmişdir.

Eyni zamanda hesabat dövründə xarici ölkələrin müvafiq orqanları və beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr daha da genişlənilib, Baş Prokurorluğun Beynəlxalq hüquqi əməkdaşlıq idarəsinin həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində 33 təqsirləndirilən şəxsin ölkə xaricindən ekstradisiyası, həmçinin müvafiq məhkəmə qərarları əsasında xarici ölkələr tərəfindən beynəlxalq axtarışa verilmiş 13 şəxsin aidiyyəti üzrə təhvil verilməsi təmin edilmişdir.

Vurğulanıb ki, 2026-cı ilin birinci yarımilində də vətəndaşların müraciətlərinə baxılması və onların qəbulu işinin düzgün təşkili daim diqqətdə saxlanılmış, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq Baş prokuror tərəfindən Respublikanın 14 şəhər və rayonunda 400-dən artıq vətəndaşın qəbulu həyata keçirilmişdir.

Qeyd edilənlərlə yanaşı Kollegiya iclasında həmçinin hesabat dövründə əldə olunmuş müsbət nəticələrlə yanaşı, müvafiq dövr ərzində xidmət zamanı, habelə görülmüş işlərə dair nəticələrin yekun təhlilləri əsasında müəyyən olunmuş nöqsan və çatışmazlıqlara münasibət bildirilmiş, onların aradan qaldırılması, habelə ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyin və prokuror nəzarətinin təşkili, əvvəlki illərdən bağlı qalmış cinayət hadisələrinin açılması istiqamətində aidiyyəti hüquq mühafizə orqanları ilə birgə əməliyyat və istintaq hərəkətlərinin həyata keçirilməsi, fiziki və hüquqi şəxslərə dəymiş maddi ziyanın ödənilməsi, vətəndaş müraciətlərinə baxılması və onların qəbulu ilə bağlı fəaliyyətin təşkili keyfiyyətinin artırılması və təkmilləşdirilməsi istiqamə-

tində icrası zəruri olan tapşırıqlar qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyulmuşdur.

Bundan əlavə 2026-cı ilin oktyabr ayında keçirilməsi nəzərdə tutulan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına (İƏT) üzv ölkələrin korrupsiyaya qarşı mübarizə aparan hüquq mühafizə orqanları rəhbərlərinin üçüncü yüksək səviyyəli görüşünün Bakı şəhərində keçiriləcəyi diqqətə çatdırılmaqla tədbirin yüksək səviyyədə təşkili və keçirilməsi istiqamətində görülmüş işlərin intensiv qaydada davam etdirilməsi tapşırılmışdır.

Daha sonra Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun birinci müavini Elçin Məmmədov, müavinləri Elmar Camalov və Heydər Məmmədov, habelə Baş prokurorun müavini-Azərbaycan Respublikasının Hərbi prokuroru Bəhrüz Əhmədov hesabat dövründə fəaliyyət, bu zaman yol verilmiş nöqsanlar və onların aradan qaldırılması istiqamətində görülməli tədbirlər barədə, "Prokurorluq orqanlarında qulluq keçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq icrası həvalə olunmuş vəzifələrə təyinatlarla razılıq verilməsi haqqında Baş Prokurorluğun Kadrlar idarəsinin rəisi Natiq Hüseynov, habelə Qobustan, Xocalı rayon və Ağdam hərbi prokuroru hesabat dövründə görülmüş işlərlə bağlı məruzələrlə çıxış edib, müzakirələr ətrafında fikir mübadiləsi aparılmaqla qarşıda duran vəzifələrə dair tapşırıqlar verilmişdir.

Kollegiya iclasına yekun vuran Baş prokuror Kamran Əliyev Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu orqanları və əməkdaşlarının hər zaman olduğu kimi bundan sonra da dövlətimiz və xalqımızın mənafeyi, eləcə də maraqları naminə qanunla müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətləri üzrə öz üzərlərinə düşən vəzifələri bütün bilik və peşə bacarıqlarını səfərbər etməklə, əzmlə və layiqincə icra edəcəklərinə, bu məqsədlə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən dövlət siyasətinin uğurla icrasına öz xidmətləri ilə dəstək olacaqlarına əminliyini ifadə edib.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti

Azərbaycanla Slovakiya arasında məxfi məlumatın mübadiləsi və qarşılıqlı mühafizəsi haqqında Saziş imzalanıb.

Görüşün yekunu olaraq, ölkələr arasında təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Slovakiya Respublikası Hökuməti arasında məxfi məlumatın mübadiləsi və qarşılıqlı mühafizəsi haqqında Saziş”in imzalanma mərasimi keçirilib.

DTX-nin Akademiyasında növbəti məzun buraxılışı olub

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) Heydər Əliyev adına Akademiyasında (Akademiya) məzunların növbəti buraxılışına həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib. Tədbirdə DTX-nin rəisi general-polkovnik Əli Nağıyev, xidmətin rəhbər əməkdaşları, təhlükəsizlik orqanlarının veteranları, Akademiyanın professor-müəllim heyəti, məzunlar və onların valideynləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə ömrünün 25 ilini xüsusi xidmət orqanlarına həsr etmiş Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının fəxri rəhbəri, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Akademiyanın ərazisindəki abidəsi önünə gül dəstələri düzülərək dahi şəxsiyyətin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda

Slovakiya Respublikası Milli Təhlükəsizlik Agentliyinin direktoru Roman Koneçninin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdə olub. Səfər çərçivəsində qonaqlar Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəisi general-polkovnik Əli Nağıyevlə görüşüb, qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra aktual məsələləri müzakirə ediblər.

runda canlarından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirələri dərin ehtiramla yad olunub, Dövlət Himni səsləndirilib.

Məzunlara diplomlar təqdim olunduqdan sonra general-polkovnik Əli Nağıyev gənc zabidləri təbrik edərək, Akademiyanın böyük inkişaf yolu keçdiyini və burada yüksəkixtisaslı kadr hazırlığı üçün hərtərəfli şəraitin yaradıldığını diqqətə çatdırıb. Kursantların seçdikləri peşənin sirlərinə

dərindən yiyələnmələrinin vacibliyini bildirən Xidmət rəisi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi və birbaşa dəstəyi sayəsində ölkəmizdə müasir çağırışlara cavab verən xüsusi xidmət orqanlarının formalaşdığını qeyd edib.

DTX rəisi dünyada cərəyan edən mürəkkəb geosiyasi proseslər fonunda ölkəmizdə sabitliyin

etibarlı şəkildə qorunduğunu vurğulayaraq milli təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində bundan sonra da bütün qüvvə və vasitələrin səfərbər ediləcəyini açıqlayıb. General-polkovnik Əli Nağıyev gənc zabitlərin Ümummilli Liderin adını daşıyan Akademianın məzunları kimi gələcək fəaliyyətlərində unudulmaz şəxsiyyətin vətənpərvərlik irsini layiqincə yaşadacaqlarına əminliyini ifadə edib.

Təntənəli mərasim xatirə fotosəklinin çekilməsi ilə başa çatıb.

BMT-də Bakı Təhlükəsizlik Forumunun beynəlxalq ictimaiyyətə təqdimatı keçirilmişdir

29–30 iyun 2026-cı il tarixlərində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) ABŞ-nin Nyu-York şəhərində yerləşən Baş Qərargahında “BMT-nin Dördüncü Antiterror Həftəsi” çərçivəsində “BMT Üzv Dövlətlərinin Antiterror Agentliklərinin Rəhbərlərinin Dördüncü Yüksək Səviyyəli Konfransı” baş tutmuşdur.

BMT-nin global antiterror strategiyasının nəzərdən keçirilməsinə və əlaqəli məsələlərə həsr edilmiş tədbirdə Azərbaycan Respublikasını Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti (DTX) və Xarici İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarından ibarət nümayəndə heyəti təmsil etmişdir.

29 iyun 2026-cı il — Yüksək Səviyyəli Konfrans günündə BMT-nin Baş Qərargahında “Terrorçuluğa Qarşı Beynəlxalq Əməkdaşlığın Gücləndirilməsi: Bakı Təhlükəsizlik Forumunun Perspektivləri” mövzusunda qəbul və təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Aparıcı beynəlxalq təşkilatların və terrorla mübarizə orqanlarının rəhbər vəzifəli şəxslərinin

iştirak etdiyi mötəbər tədbirdə BMT-nin Terrorçuluğa Qarşı Mübarizə Ofisinin baş katibi Aleksandr Zuyev və Azərbaycan Respublikasının BMT yanında daimi nümayəndəsi Tofiq Musayev çıxış etmişlər.

Daha sonra DTX rəisinin müavini, Bakı Təhlükəsizlik Forumunun Təşkilat Komitəsinin üzvü Həsən Mansurov tərəfindən Bakı Təhlükəsizlik Forumu və onun operativ platforması — Antiterror Məlumat Mübadiləsi Sistemi (CTIES) haqqında təqdimat edilərək cari vəziyyət və perspektiv planlar barədə geniş məlumat verilmişdir.

Təqdimatda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin “Bakı artıq yalnız enerji və nəqliyyat qovşağı deyil, həm də global təhlükəsizlik müzakirələrinin ünvanıdır” fikirlərinin əməkdaşlıq mühiti üçün mühüm əhəmiyyət daşıdığı vurğulanmışdır.

Eyni zamanda, Bakı Təhlükəsizlik Forumunun BMT-nin beynəlxalq təhlükəsizlik prinsiplərinə əsaslandığını qeyd edən Həsən Mansurov qısa müddət ərzində müvafiq təsisatın təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanlarını eyni məqsədlər ətrafında birləşdirən mühüm məkana çevrildiyini diqqətə çatdırmışdır. Bu xüsusda 100-dən çox ölkənin 150-dən artıq təhlükəsizlik və kəşfiyyat qurumunu əhatə edən Bakı Təhlükəsizlik Forumunun daimi Katibliyinin formalaşdırıldığı, onun hüquqi-institusional inkişafı və beynəlxalq təşkilata transformasiyası istiqamətində tədbirlərin davam etdirildiyi bildirilmişdir.

Bakı Təhlükəsizlik Forumunun fəaliyyətinə dair videoçarxın nümayişindən sonra tədbir “Mənim Yolum” Uşaq və Gənclər İnkişaf Mərkəzinin yetirmələrinin ifasında “Yallı” və “Azərbaycan” rəqsləri ilə davam etmiş, iştirakçılar arasında işgüzar görüşlər keçirilmişdir.

Daxili İşlər Nazirliyi

Daxili işlər naziri Vilayət Eyvazov Şuşada slovakıyalı həmkarı ilə görüşüb

İyulun 14-də daxili işlər naziri general-polkovnik Vilayət Eyvazov Şuşa şəhərində ölkəmizdə səfərdə olan Slovakiya Respublikasının daxili işlər naziri Matus Şutay-Eştok və rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Görüşdə iki ölkənin daxili işlər nazirlikləri arasında əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti və inkişaf perspektivləri müzakirə edilib.

V.Eyvazov Daxili İşlər Nazirliyinin fəaliyyət istiqamətləri, ölkədəki kriminogen durum və vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi sahəsində görülən işlər barədə məlumat verib.

Tərəflər transmilli mütəşəkkil cinayətkar-

lıq, narkotik və silahların qanunsuz dövriyyəsi, insan alveri, qeyri-leqal miqrasiya və kibercinayətkarlıqla mübarizədə birgə səylərin, müasir texnologiyaların tətbiqinin və operativ informasiya mübadiləsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar.

Matus Şutay-Eştok yüksək qonaqpərvərliyə görə təşəkkürünü bildirib, əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olduqlarını qeyd edib.

Görüş zamanı nazirlər daxili işlər sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu imzalayıblar.

Görüşdə hər iki ölkənin fəvqəladə və səlahiyyətli səfirləri də iştirak ediblər.

AAYDA – da nələr baş verib

Xəbərlərdən öyrənirik ki, Azərbaycanda bu dövlət qurumunda rüşvət faktları aşkarlanıb.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAYDA) tabeliyindəki “Avtomobil Yollarının Mühafizə Xidməti”ndəki araşdırma ciddi qanun pozuntuları ortaya çıxarıb.

Toplanmış ilkin sübutlar əsasında cinayət işi başlanıb. Araşdırmadan sonra qurumdakı qanunsuzluqlar aşkar edilib, rüşvət alma halları ortaya çıxıb.

“Avtomobil Yollarının Mühafizə Xidməti”ndə istintaqı Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi aparır. Hazırda Cinayət Məcəlləsinin 311-ci (rüşvət alma) maddəsi ilə cinayət təqibi aparılır.

Rüşvət faktları ilə bağlı idarənin çoxsaylı əməkdaşının ifadəsi alınıb, bəzi məsul şəxslərə ölkəni tərk etməmək tapşırılıb.

Qeyd edək ki, sözügedən idarənin rəisi 20 il Səftər İsmayılov olub. O, ötən ay vəzifəsindən azad edilib. İdarədə araşdırma aparılması ilə bağlı işə prokurorluğa Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi (AAYDA) özü müraciət edib.

* * *

“Naxçıvan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi” (AAYDA) publik hüquqi şəxsin İdarə Heyətinin sabiq sədri Bəhrüz Əsgərovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi keçirilib.

BAKU.WS Report-a istinadən xəbər verir ki, hakim Arzuyar Kərimovun sədrliyi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır Cinayətlər Məhkəmə-

sində keçirilən prosesdə təqsirləndirilən şəxsin ifadəsi dinlənilib.

Təqsirləndirilən şəxs Bəhrüz Əsgərov bildirib ki, o, 2009-cu ildə “Naxçıvan Avtomobil Yolları Dövlət Şirkəti”nə baş direktor vəzifəsinə təyin edilib: “Daha sonra publik hüquqi şəxsin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsində çalışmışam. Qurumun 8 idarəsi olub və azad olunana kimi mənə heç kim heç nə deməyib. Maliyyə Nazirliyi tərəfindən yoxlamalar aparıldı və aparılan yoxlamaların heç birində mən iştirak etməmişəm. Bəzi idarələrin 2018-ci ildə olacaq yoxlamaları 2023-cü ildə başlandı. Bizə sifarişlər Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi tərəfindən gəlirdi, buna uyğun olaraq forma 2-lərin əsasında pul ayrılırdı.

Ayrılan pullardan Səbuhi Məmmədovun xəbəri var idi. Arxitektura Komitəsinin sədri Hicran Rüstəmov sifarişi verirdi, gedib baxırdıq, ölçürdük. Çəkiləcək yola ayrılan vəsaitin üzərinə əlavə olaraq 12 faiz qoyulurdu. Sonra iclas olurdu hər ay, iclasda gördüyüm işlər barədə məlumat verirdim. Sonra baş nazir Səbuhi Məmmədov sərəncam imzalayırdı, pul ayrılırdı”.

“Yol idarələrinin müdirləri 10 faizləri gətirib mənə verirdilər, mən də elə həmin gün aparıb Hicran Rüstəmovə verirdim. O da pulu Seymur Talıbova (red. Vasif Talıbovun oğlu) çatdırırdı. 2022-ci ilədək bu belə davam edirdi. Digər 2 faiz işə bank xərclərinə gedirdi.

CİNAYƏTLƏRİ AŞKARLAMAQLA, CİNAYƏTKARLARI CƏZALANDIRMAQLA İŞ BİTMİR (və ya AAYDA bu gün)

Yollar bir dövlətin sadəcə iqtisadiyyatını və coğrafiyasını deyil, eyni zamanda onun idarəetmə fəlsəfəsini, şəffaflıq səviyyəsini və gələcəyə baxışını birləşdirən ən mühüm vasitələrdəndir. Azərbaycanın yol infrastrukturunun idarə edilməsi sahəsində son dövrlərdə baş verən hadisələr, şok təfərrüatlar və irimiqyaslı islahatlar bir-birini o qədər sürətlə əvəz edir ki, bu mənzərəni sadəcə hüquqi müstəvidə yox, bütöv bir sistemin yeni-dən təməkləşdirilməsi kimi xarakterizə etmək olar. Uzun illər ərzində formalaşmış, büdcə vəsaitlərini amansızcasına sümürən korrupsiya sxemlərinin ifşası, onlarla dövlət idarəsinin qapısına qılın vurulması və nəhayət, idarəetmədə insan amilini minimuma endirəcək süni intellektin tətbiqini hədəfləyən yeni yol xəritəsi – bütün bunlar Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi-

nin (AAYDA) fəaliyyətində tamamilə yeni, şəffaf bir dövrün başladığından xəbər verir. Bu proses təkcə bir qurumun daxili təmizlənməsi deyil, həm də dövlət əmlakına və vergi ödəyicilərinin pullarına münasibətin köklü şəkildə dəyişməsinin manifestidir.

İslahatlar ilk növbədə sistemin daxilindəki ən dərin yara – onilliklər boyu kök salmış korrupsiya faktlarının təmizlənməsi ilə başlayıb. Məlum olub ki, birbaşa AAYDA-nın tabeliyində fəaliyyət göstərən və adı özündə qorunmanı ehtiva edən “Avtomobil Yollarının Mühafizə Xidməti”ndəki araşdırmalar çoxsaylı, eyni zamanda sistemli qanun pozuntularını, eləcə də rüşvət hallarını bütün çılpalığı ilə gün üzünə çıxarıb. Burada ən diqqətçəkən və təqdirəlayiq məqam odur ki, bu cür irimiqyaslı qanunsuzluqların araşdırıl-

ması üçün hüquq-mühafizə orqanlarına kənardan deyil, elə AAYDA rəhbərliyi şəxsən özü müraciət edib. Bir dövlət qurumunun öz daxilindəki çürüməni etiraf edərək cərrahi müdaxilə üçün hüquq sisteminə müraciət etməsi idarəetmədə hesabatlılığın və özünütəmizləmə iradəsinin nə qədər güclü olduğunu nümayiş etdirir. Toplanmış ilkin və təkzibedilməz sübutlar əsasında artıq cinayət işi başlanıb. Hazırda bu ağır istintaqı birbaşa Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi aparır. Cinayət təqibinin məhz Cinayət Məcəlləsinin 311-ci, yəni rüşvət alma maddəsi ilə aparılması məsələnin sadəcə xırda nöqsanlar deyil, mütəşəkkil və bilərəkdən törədilmiş dövlət cinayəti olduğunu təsdiqləyir. Sözügedən idarənin rəisi postunu düz 20 il ərzində əlində saxlamış Səftər İsmayılovun ötən ay vəzifəsindən azad edilməsi, idarənin çoxsaylı əməkdaşının saatlarla davam edən ifadələrinin alınması və bəzi məsul şəxslərin ölkədən çıxışına sərt qadağa qoyulması əməliyyatın miqyasının ciddiliyini və dövlətin bu məsələdəki qətiyyətini göstərir. İyirmi illik bir rəhbərlik dövrü, bir quru-

mun daxilində özünəməxsus qeyri-rəsmi qanunların, toxunulmazlıq illüziyasının və korrupsiya şəbəkələrinin necə dərinə işlədiyini sübut edən ən bariz göstəricidir.

Mərkəzi aparatda baş verən bu radikal təmizlənmə dalğası fonunda, diqqətimizi ölkənin digər bir strateji nöqtəsinə – Naxçıvana yönəldikdə mənzərənin daha da vahiməli olduğunu şahidi olarıq. Korrupsiya dalğası təkcə paytaxtla və mərkəzi strukturlarla məhdudlaşmır, o, eyni zamanda muxtar respublikanın yol infrastrukturunu da iflic vəziyyətinə salıb. Hakim Arzuyar Kərimovun sədrliyi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ağır Cinayətlər Məhkəməsində keçirilən prosesdə “Naxçıvan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi” publik hüquqi şəxsin İdarə Heyətinin sabiq sədri Bəhruz Əsgərovun verdiyi ifadələr, dövlət büdcəsinin necə talan edildiyinə dair «ustalıqla» və riyazi dəqiqliklə qurulmuş sxemi ifşa etdi. 2009-cu ildə “Naxçıvan Avtomobil Yolları Dövlət Şirkəti”-nə baş direktor vəzifəsinə təyin edilən, daha sonra isə publik hüquqi şəxsin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsində çalışan Bəhruz Əs-

gərovun məhkəmə zalındakı etirafları əslində bir sistemin mənəvi çöküşünün anatomiyasıdır. O, tabeçiliyindəki 8 idarə ilə birlikdə vəzifədən azad olunana qədər tamamilə nəzarətsiz qaldığını, Maliyyə Nazirliyi tərəfindən aparılan yoxlamaların heç birində iştirak etmədiyini və 2018-ci ildə aparılmalı olan yoxlamaların bilərəkdən 2023-cü ilə qədər təxirə salındığını bildirdi. Ən dəhşətlisi isə ayrılan vəsaitlərin mənimsənilmə mexanizminin açıqlanması oldu. Məlum oldu ki, Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi tərəfindən gələn sifarişlər və «forma 2» sənədləri əsasında ayrılan pulların üzərinə, hər bir layihədə süni şəkildə 12 faiz əlavə vəsait qoyulub. Komitə sədri Hicran Rüstəmov tərəfindən verilən sifarişlər əsasında görülən işlər hər ay icaslarda müzakirə olunur, baş nazir Səbuhi Məmmədovun xəbərdar olduğu bu sxem çərçivəsində sərəncamlar imzalanır və pullar ayrılırdı. Bu nəhəng vəsaitin 10 faizi mütəmadi olaraq, hər ayın müəyyən günlərində yol idarələrinin müdirləri tərəfindən toplanaraq birbaşa Bəhrüz Əsgərova, oradan Hicran Rüstəмова, ən sonda isə Seymur Talıbova (Vasif Talıbovun oğluna) ötürülüb. Yerdə qalan 2 faiz isə «bank xərcləri» adı altında qanuniləşdirilərək silinib. Bu amansız və dövlətin əsaslarını sarsıdan mexanizm 2022-ci ilə qədər heç bir maneəyə rast gəlmədən, saat əqrəbi kimi aramsız olaraq işləyib.

Lakin hüquqi dövlətin əsas prinsipi ondan ibarətdir ki, cinayətləri sadəcə aşkarlamaqla, təqsirkarları cəzalandırmaqla iş bitmir; əsas və qlobal hədəf bu mənimsəmələrə zəmin yaradan bürokratik, lüzumsuz və nəzarətdən kənar strukturu kökündən dəyişməkdir. Məhz bu səbəbdən, AAYDA rəhbərliyi vəziyyəti dərinlən dəyərləndirərək, aidiyyəti qurum və təşkilatların da birbaşa cəlb edilməsi ilə cinayətlərə səbəb olmuş halların aradan qaldırılması istiqamətində gecə-gündüz çalışan xüsusi işçi qrupu yaradıb. Yeni rəhbərliyin başladığı bu fundamental inkişaf tədbirlərinin ilk və ən səs-küylü addımı büdcəyə ağır yük olan, səmərəsiz çalışan və çox vaxt sadəcə kağız üzərində mövcud olan onlarla qurumun ləğv edilməsi oldu. AAYDA-ya məxsus ləğv olunan qurum-

ların siyahısına baxdıqda dövlət aparatının necə şişirdildiyini görmək mümkündür. Bakı şəhəri üzrə Zaur Həmzəyevin rəhbərlik etdiyi “Bakı 1 №-li Yol İstismarı” MMC-dən tutmuş, İntiqam Hüseynovun (5 №-li), Tural Dəmirlinin (6 №-li), Müşviq İmranovun (7 №-li), Cabir Qurbanovun (8 №-li), Natiq İsmayılovun (9 №-li) və Elman Cavadinin (10 №-li) direktor olduğu qurumlar da daxil olmaqla birmənalı şəkildə ləğv edildi. Bununla yanaşı, Etibar Kərimovun rəhbərlik etdiyi 1 №-li, Şahin Süleymanovun rəhbərlik etdiyi 17 №-li və Camal Sadıxovun rəhbərlik etdiyi 18 №-li Xüsusi Təyinatlı Yol İstismarı MMC-lərin fəaliyyətinə son qoyuldu. Təmizlənmə prosesi sadəcə yol istismarı ilə bitmədi, yaşıllaşdırma və ekologiya adı altında fəaliyyət göstərən, lakin səmərəliliyi sual altında olan 1-dən 10-a qədər Avtomobil Yollarının Yaşıllaşdırılması məhdud məsuliyyətli cəmiyyətləri, o cümlədən 1 və 2 nömrəli Regional Avtomobil Yollarının Yaşıllaşdırılması və Ekologiyası MMC-lər də ləğv olunduqlarını elan etdilər. Bütün bu radikal ixtisarlar büdcə vəsaitlərinin vahid, idarəolunan və şəffaf bir mərkəzdən xərclənməsinə, israfçılığın qarşısının alınmasına xidmət edir.

Köhnə, qeyri-şəffaf və korrupsiyaya bulaşmış idarəetmə metodlarından qətiyyətlə xilas olan AAYDA-nın yeni rəhbərliyi artıq sadəcə mövcud problemləri həll etmir, həm də qlobal iqtisadi trendlərə istiqamətlənərək gələcəyə baxır. İdarəetmədə insan faktorunun və subyektiv qərarların azaldılması üçün ən ideal vasitə texnologiyadır. Təsədüfi deyil ki, hazırda qurumda tamamilə müasir, yenilikçi, innovativ yol xəritəsi tərtib olunmaqdadır. Rəqəmsal inkişaf və süni intellekt bütövlükdə Azərbaycan iqtisadiyyatı, xüsusən də nəhəng büdcəsi olan yol infrastrukturuna üçün yeni, misilsiz imkanlar və perspektivlər vəd edir. Dünya təcrübəsi və qlobal iqtisadiyyatın transformasiyası açıq şəkildə göstərir ki, ənənəvi iqtisadiyyatda artım tempi orta hesabla cəmi 3-4 faiz ətrafında dəyişirsə, süni intellektin tətbiqi və yaratdığı əlavə dəyər illik olaraq 25 faizdən çox artımla müşahidə olunur. Bu böyük fərq ondan

xəbər verir ki, ənənəvi istiqamətlərdən, xüsusən də korrupsiyaya meyli köhnə sistemlərdən fərqli olaraq süni intellekt və rəqəmsal inkişaf daha çox, həm də itkisiz böyük dəyər yaradır. Azərbaycanın bu istiqamətdə məqsədyönlü addımlar ataraq regionun rəqəmsal və texnoloji habına (texnoloji fəaliyyət mərkəzinə) çevrilmək hədəfi, kifayət qədər böyük potensiala əsaslanır.

Bu ilin iyun ayının 29-da Rəqəmsal İnkişaf Şurasının ilk iclasındakı çıxışında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Xanım Mehriban Əliyeva demişdir:”

Bizim məqsədimiz yalnız yeni texnologiyaları tətbiq etmək deyil, eyni zamanda, ölkə iqtisadiyyatına güclü təkan verilməsi, yeni müasir innovasiya ekosisteminin formalaşdırılması, yerli və xarici investisiyaların ölkəyə cəlb olunması, yerli startaplara dəstək göstərilməsi və daha səmərəli dövlət idarəetmə sisteminin yaradılmasıdır.”

Yol infrastrukturunun layihələndirilməsində, iqlim şəraitinə uyğun materialların seçilməsində, istismar dövründəki nəzarət mexanizmlərində startapların dəstəklənməsi və dövlət dəstəyinin

artırılması praktik olaraq həm ölkəmiz, həm də AAYDA üçün yeni, şəffaf imkanlar deməkdir. Bu texnoloji inqilab bir tərəfdən iqtisadiyyatın diversifikasiyasına, digər tərəfdən isə ənənəvi sektorlarla yanaşı, korrupsiyanın sıfıra endiyi yeni innovativ sahələrin inkişafına münbit zəmin yaradacaq. AAYDA üçün bu keçid həyati əhəmiyyət daşıyır, çünki rəqəmsallaşma sayəsində yaranan dəyərin həcmi artır, iqtisadiyyat şaxələninir, dayanıqlı inkişaf sürətlənir və ən əsası, vətəndaşların dövlətə olan inamı bərpa olunur. Bir vaxtlar qaranlıq otaqlarda, «12 faizlik» gizli sövdələşmələrlə çəkilən yollar, artıq süni intellektin analitik dəqiqliyi və rəqəmsal şəffaflıq işığında yenidən qurulacaq; Azərbaycan yollarında yalnız keyfiyyətli asfalt deyil, innovasiyalar və dürüstlük dövrü tam qüvvəsi ilə fəaliyyətə başlayacaq.

*Fəxrəddin Ağamirzəyev,
Jurnalist-hüquqşünas*

**“Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və
Multikulturalizm Mərkəzi”
publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsinin təsdiq
edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
Fərmanı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi” və “Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi” publik hüquqi şəxslərin yenidən təşkili haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2026-cı il 20 fevral tarixli 601 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar qərara alıram:

1. “Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi” publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsi” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 22 iyul 2026-cı il*

Qlobal Transformasiya və Yeni İdarəetmə Paradiqması: “Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi”nin Strateji, İdeoloji və Geosiyasi Missiyası

MƏHƏMMƏD AĞAMİRZƏYEV

*Türkiyə Nişantaşı Universitetinin
Politologiya və Beynəlxalq Münasibətlər
fakültəsinin doktorantı*

Bəşəriyyət hazırda beynəlxalq münasibətlər sisteminin ən mürəkkəb və ziddiyətli transformasiya dövrlərindən birini yaşayır. İkinci Dünya Müharibəsindən sonra formalaşmış ənənəvi qlobal arxitektura və beynəlxalq hüquq normaları bu gün yeni yaranan güc mərkəzləri, asimmetrik təhdidlər, hibrid müharibələr və kəskinləşən ideoloji qütbləşmələr fonunda ciddi sınaqlarla üz-üzədir. Klassik diplomatiya və ənənəvi güc tətbiqi (hard power)

mexanizmləri öz yerini daha çoxşaxəli, innovativ və intellektual resurslara əsaslanan «yumşaq güc» (soft power) və «ağıllı güc» (smart power) strategiyalarına verir. Məhz belə bir qlobal qeyri-müəyyənlik və informasiya müharibələrinin kəskinləşdiyi dövrdə dövlətlərin beynəlxalq arenada rəqabətə davamlılığı onların daxili institutlarının nə dərəcədə çevik, uzaqgörən və mərkəzləşdirilmiş olmasından birbaşa asılıdır. Bu fundamental reallıqları dərin-

dən analiz etdikdə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 iyul 2026-cı il tarixli Fərmanı ilə həyata keçirilən struktur islahatı qlobal çağırışlara verilmiş ən adekvat və strateji cavab kimi ön plana çıxır. "Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi" və "Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzi" publik hüquqi şəxslərinin yenidən təşkili əsasında yeni "Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi"nin yaradılması sadəcə inzibati bir addım deyil, dövlət idarəetməsində böyük bir konseptual inqilabdır. Bu qərar ölkəmizin gələcək vizyonunun, diplomatik, informasiya və ideoloji siyasətinin tək bir mərkəzdən idarə olunmasını hədəfləyən ali dövlət zəkasının təzahürüdür.

Bu yeni təsisatın missiyasını və dövlətçiliyimiz üçün əhəmiyyətini tam dərk etmək üçün məsələyə siyasi elmlərin və beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyələrinin daha dərin qatlarından yanaşmaq tələb olunur. Birinci növbədə, bu islahat dövlət idarəetməsində mövcud ola biləcək bürokratik sədləri aradan qaldıraraq mükəmməl bir institusional sinerji yaradır. İnformasiya siyasəti xarici siyasətin kontekstini və məzmununu xalqa və dünyaya çatdıran əsas vasitədir, multikulturalizm isə bu informasiyanın içində yerləşdirilən ən dəyərli, ən cəlbedici milli «brend»imizdir. Fərqli, lakin bir-birini üzvi şəkildə tamamlayan elementin vahid publik hüquqi şəxs çətiri altında birləşdirilməsi idarəetmədə həm resursların optimallaşdırılmasına, həm də qərarların qəbulu prosesinin sürətlənməsinə birbaşa xidmət edir. Dövlətin xarici və daxili siyasət prioritetləri artıq eyni elmi-analitik mərkəzin süzgəcindən keçərək həm yerli, həm də beynəlxalq ictimaiyyətə daha bütöv, tutarlı və sistemli şəkildə təq-

dim olunacaq.

Multikulturalizm prizmasından yanaşdıqda, yeni Mərkəzin fəaliyyəti bütövlükdə Azərbaycanın qlobal miqyasdakı «yumşaq güc» arxitekturasının əsasını təşkil edəcək. Bu gün dünyanın bir çox qabaqcıl demokratiyalarında, xüsusən də Qərb ölkələrində multikulturalizm siyasətinin böhran keçirdiyi, iflasa uğradığı rəsmi səviyyələrdə etiraf olunur. İrəqlilik, ksenofobiya, islamofobiya və miqrant əleyhinə radikal millətçi cərəyanların siyasi səhnəni zəbt etdiyi bir vaxtda Azərbaycanın əsrlər boyu formalaşmış sülh, birgəyaşayış və tolerantlıq modeli qlobal ictimaiyyət üçün unikal bir nümunə, tədqiqat obyektidir. Təsadüfi deyil ki, Mərkəzin adında bu konsepsiyanın xüsusi vurğulanması dövlətin siyasi iradəsini və sarsılmaz mövqeyini nümayiş etdirir. Multikulturalizmin beynəlxalq münasibətlərin təhlili ilə birgə öyrənilməsi Azərbaycanın daxili sabitliyinin və mədəni rəngarəngliyinin onun xarici siyasətində mühüm bir təhlükəsizlik qalxanı və nüfuz aləti kimi istifadə edilməsinə şərait yaradacaq. Bu Mərkəz sayəsində Azərbaycanın multikulturalizm modeli sadəcə mədəni tədbirlər çərçivəsindən çıxaraq, beynəlxalq münasibətlər sistemində bir «Azərbaycan məktəbi», dövlətlərarası münasibətlərin həlli və mədəniyyətlərarası dialoq üzrə nəzəri-praktik baza kimi beynəlxalq elmi dövlətçiliyə daxil ediləcək.

Məsələnin digər həyati vacib cəhəti informasiya və kognitiv təhlükəsizlik sahəsidir. Texnoloji inkişafın, süni zəkanın və rəqəmsal platformaların dominantlıq etdiyi XXI əsrdə ənənəvi sərhədlər artıq qoruyucu xüsusiyyətini itirib. Dövlətlərin suverenliyi indi təkcə onların coğrafi sərhədlərində deyil, həm də informasiya

məkanında, vətəndaşların virtual və kognitiv mühitində qorunur. Azərbaycana qarşı uzun illərdir aparılan qərəzli kampaniyalar, global mediada formalaşdırılmağa çalışılan mənfi imic və ikili standartlar sistemi dövlətimizdən tamamilə yeni, proaktiv və aqressiv-intellektual müdafiə xətti tələb edir.

Yeni yaradılan “Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi” məhz bu fəal diplomatiya və məqsədyönlü informasiya axınının baş qərargahı rolunu oynayacaq. Əgər keçmişdə baş verən informasiya təxribatlarına sadəcə cavab və təkzib verilməsi ilə kifayətlənildisə, yeni struktur imkanlarını birləşdirərək beynəlxalq ictimai rəyi formalaşdıran, ilk xəbəri və düzgün narrativini yaradan tərəfə çevrilməlidir. Mərkəz xarici beynin mərkəzləri ilə sıx əlaqələr qurmaqla, beynəlxalq akademik və media nümayəndələrini birbaşa Azərbaycanın həqiqətləri ilə tanış etməklə global manipulyasiya şəbəkələrinin ölkəmizə qarşı hədəflərini neytrallaşdıracaq gücə malik olacaq.

Strateji düşüncə mərkəzləri (think tanks) global güclərin xarici və daxili siyasətinin dizayn edilməsində həlledici aktordur. Mərkəzin tədqiqat imkanlarının və analitik potensialının genişləndirilməsi Azərbaycanın intellektual suverenliyinin təmin olunması deməkdir. Mərkəz müstəqil olaraq dünyada, regionda və ölkədə cərəyan edən geosiyasi, iqtisadi və ideoloji prosesləri monitorinq edəcək, toplanan böyük məlumatları (big data) emal edərək dəqiq proqnozlar və riyazi dəqiqliklə hesablanmış ssenarilər (forecasting and scenario planning) hazırlayacaq. Bu, Azərbaycan rəhbərliyinə mümkün beynəlxalq böhranlardan yayınmaq, yeni yaranan imkan-

lardan sürətlə yararlanmaq və milli maraqları ən optimal şəkildə reallaşdırmaq üçün əvəzsiz qərarlar qəbul etməyə imkan verəcək. Bundan əlavə, Mərkəz respublikanın aparıcı ali təhsil müəssisələri və digər elmi-tədqiqat institutları ilə əməkdaşlığı dərinləşdirərək ölkədə beynəlxalq münasibətlər, politologiya və jurnalistika sahəsində fəaliyyət göstərən akademiklərin, gənc tədqiqatçıların vahid bir şəbəkəsini – «epistemik icmasını» formalaşdıracaq. Bu vahid elmi şəbəkə pərakəndəliyi aradan qaldıraraq tədqiqatların bilavasitə dövlətin ehtiyaclarına və milli strategiyaya uyğunlaşdırılmasını təmin edəcək.

Mərkəzin fəaliyyətinin ideoloji oxunu təşkil edən ən böyük sütun isə, şübhəsiz ki, azərbaycançılıq məfkurəsidir. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən irəli sürülən və bu gün cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında yeni inkişaf mərhələsinə yaşayan bu məfkurə yalnız vətəndaş birliyi konsepsiyası deyil, eyni zamanda etnik və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq ölkəmizdə yaşayan hər bir fərdin vahid dövlət maraqları ətrafında sıx birləşməsinə təmin edən bir bağdır. Multikulturalizm və azərbaycançılığın paralel şəkildə təşviqi cəmiyyətdəki mədəni rəngarəngliyin vəhdətə, zəiflik potensialının isə yenilməz bir gücə çevrilməsini şərtləndirir. Xüsusilə Vətən Müharibəsindəki tarixi Zəfərimizdən sonra regionda yaranan yeni reallıqlar fonunda azərbaycançılıq ideologiyasının və tolerantlıq ənənələrinin gənc nəsillərə aşılması xüsusi önəm daşıyır. Mərkəz cəmiyyətin, xüsusən də gənclərin radikal cərəyanlardan, kənar ideoloji təsirlərdən və mənfi informasiya axınlarından qorunması üçün mühüm maarifləndirici layihələr həyata keçirəcək, milli kimliyin

fəlsəfi və elmi əsaslarını daim zənginləşdirəcəkdir.

Qlobal institutların idarə edilməsində çeviklik və operativlik səmərəliliyin ən mühüm şərtidir. Mərkəzin “publik hüquqi şəxs” statusunda fəaliyyət göstərməsi ona ciddi müstəqillik, manevr imkanları və maliyyə-iqtisadi dayanıqlıq bəxş edir. Mərkəz təkcə dövlət büdcəsinə arxalanmayacaq, eyni zamanda beynəlxalq fondlarla əməkdaşlıq edəcək, elmi-tədqiqat xidmətləri göstərəcək, müxtəlif layihələr üzrə qrantlar cəlb edəcək və innovativ metodlarla idarə olunacaq. Bu korporativ idarəetmə standartı qurumun bürokratik ləngiməldən uzaq, dinamik və nəticəyönümlü fəaliyyətini qarant altına alır. Şəffaflıq, beynəlxalq standartlara uyğun hesabatlılıq və ən yüksək peşəkarlıq bu Mərkəzin fəaliyyətinin əsas meyarları olacaqdır.

Nəticə etibarilə, “Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili və Multikulturalizm Mərkəzi” publik hüquqi şəxsin Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında 2026-cı il 22 iyul tarixli Fərman dövlət rəhbərliyinin dahi uzaqgörənliyinin, Azərbaycanın müasir beynəlxalq münasibətlər sistemindəki roluna və yerinə dair konseptual baxışının bariz nümunəsidir. Bu institut sadəcə siyasətləri icra edən deyil, yeni siyasətlər formalaşdıran, ideyalar generasiya edən və dövlətin «yumşaq gücünü» qlobal miqyasda reallaşdıran intellektual bir vasitə kimi çıxış edəcək. Məhz belə dərin, çoxşaxəli və strateji vizyona sahib dövlətçilik yanaşması Azərbaycanı nəinki Cənubi Qafqazın, ümumilikdə Avrasiya məkanının aparıcı siyasi, analitik və mədəni mərkəzlərindən birinə çevirməkdədir.

Belə bir əzəmətli, strateji və milli əhəmiyyətli missiyanın reallaşması təkcə döv-

lət orqanlarının deyil, həm də cəmiyyətin intellektual elitasının, qlobal təhsil almış gənc alimlərin, xüsusən də siyasi elmlər və beynəlxalq münasibətlər sahəsində müasir metodologiyalara, dərin elmi-nəzəri biliyə sahib mütəxəssislərin bu prosesə maksimum səfərbərliyini tələb edir. Yeni yaradılan Mərkəzin hədəfləri və qlobal arenada ölkəmizin mövqelərinin gücləndirilməsi bizim kimi gənc tədqiqatçılar üçün böyük bir vətənpərvərlik borcu və fəaliyyət platformasıdır. Biz, azərbaycançılıq məfkurəsinə və milli maraqlara sadıq olan, qabaqcıl dünya təcrübəsini mənimsəyən yeni nəsil gənclik olaraq, dövlətimizin ali rəhbərliyinin həyata keçirdiyi bu möhtəşəm islahatların icrasında bilik və bacarıqlarımızı əsirgəmədən xidmət etməyə, Azərbaycanın parlaq gələcəyi naminə var gücümüzlə çalışmağa daim hazırıq. Bu, bizim üçün yalnız bir peşəkar fəaliyyət sahəsi deyil, həm də tariximizə, dövlətimizə və xalqımıza qarşı ən müqəddəs vətəndaşlıq missiyasıdır. Dövlətin strateji prioritetləri çərçivəsində atılan hər bir addım bizi qlobal sülhə, sabitliyə və tərəqqiyə daha da yaxınlaşdırır. Azərbaycanın güclü, intellektual və hər cür sınağa hazır olan bir dövlət kimi qlobal səhnədəki parlaq gələcəyi məhz belə düşünülmüş və fundamental inkişaf strategiyalarının üzərində yüksəlir. Ümidvaram ki, Mərkəzin fəaliyyəti sayəsində ölkəmizin həm elm-təhsil, həm media, həm də diplomatiya məkanında intibahı daha da sürətlənəcək, qədim və zəngin irsimiz müasir dövrün çağırışlarına cavab verən intellektual bir zirehlə daha da möğlubedilməz olacaqdır.

Şərəfli Ömür Salmaməsi

HÜSEYN RZAQULU oğlu QULİYEV

Zamanın sonsuz və hüdudsuz ümmanın da elə fədakar ömürlər var ki, onlar sadəcə təqvimdə dəyişən rəqəmlərdən ibarət olmur; onlar mənsub olduqları xalqın, dövlətin və tarixin qürurverici salnaməsinə çevrilərək əbədiləşirlər.

Bu gün müasir Azərbaycan diplomatiyasının ən görkəmli və müdrik nümayəndələrindən biri, uzun illər ölkəmizi beynəlxalq arenada böyük ləyaqətlə təmsil etmiş **Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfir Hüseyin Rzaqulu oğlu Quliyevin 80 illik yubileyidir**. Bu əlamətdar gün sadəcə bioloji bir yaş həddi deyil; bu, Vətənə, dövlətçiliyə təmənnasız xidmətin, şərəfli bir yolun ən gözəl bəhrəsidir. 80 yaşın müdriklik zirvəsinə ucalan Hüseyin müəllimin ağarmış gümüşü saçlarında onilliklərin zəngin beynəlxalq təcrübəsi, dik və vüqarlı qamətində isə doğma Vətəninə olan sarsılmaz sədaqət və əyilməz iradə öz dərin təcəssümünü tapır.

sümünü tapır.

Hər bir böyük şəxsiyyətin xarakteri onun doğulduğu torpağın ruhundan qidalanır. Hüseyin Quliyevin qeyri-adi və zəngin həyat hekayəsinin ilk sətirləri 1946-cı il iyunun 23-də, füsunkar təbiətin vüqarı ilə nəfəs alan, Azərbaycanın əzəli və qədim Naxçıvan torpağında yazılmışdır. O əzəmətli yurdun sərt, lakin bir o qədər də müdrik aurası, gələcək diplomatin sarsılmaz xarakterinin, dəmir iradəsinin və vətənpərvərliyinin təməlini qoymuşdur. 1953-1965-ci illərdə Naxçıvan şəhərinin 3 saylı orta məktəbindən pərvazlanan gənclik xəyalları və elmə olan sonsuz marağı, onu daha sonra paytaxt Bakıya gətirib çıxardı. O, 1965-1970-ci illərdə M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Dövlət Neft və Kimya İnstitutunda təhsil alaraq mühəndis-texnoloq ixtisasına yiyələndi. Dəqiq elmlərin verdiyi bu zəngin baza onun analitik təfəkkürünü formalaşdırsa

da, ulu Yaradanın alın yazısı və tale bu gənc mühəndis üçün tamamilə başqa, daha qlobal və məsuliyyətli bir missiya – cansız maddələrin deyil, insan qəlblərinin, xalqların və dövlətlərin mürəkkəb «kimyasını» kəşf edən bir yol hazırlamışdı.

Həyatın ona bəxş etdiyi fitri istedad, iti zəka, dərin məntiq və dəmirdən sarsılmaz iradə onu böyük siyasətin və qlobal dövlət təhlükəsizliyinin mürəkkəb labirintlərinə apardı. O, 1970-1991-ci illərdə SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin məsul əməkdaşı kimi Moskva şəhərində çalışmış, dünyanın ən gərgin dövrlərində mürəkkəb analitik vəzifələrin öhdəsindən gəlmişdir. Bu fəaliyyət yalnız nəzəri bilik yox, həm də yüksək dərəcədə soyuqqanlılıq, uzaqgörənlik və hər kəlmənin, hər addımın çəkisini bilmək bacarığı tələb edirdi. Böyük diplomatiya sənətinin sirlərinə hələ ötən əsrdə dərinlikdən bələd olan Hüseyn Quliyev 1978-1982-ci illərdə SSRİ-nin Kiprdəki səfirliyində birinci katib-müşavir kimi fəaliyyət göstərmişdir. Daha sonra, 1984-1990-cı illərdə o, Türkiyədəki səfirlikdə eyni məsul vəzifədə, yenə birinci katib-müşavir kimi çalışaraq ən həssas və strateji nöqtələrdə dövlət maraqlarını ləyaqətlə qorudu. Bu illər yalnız quru vəzifə pillələri deyildi; bu, beynəlxalq münasibətlərin ən fərtinalı ümmanlarında dövlət gəmisini salamat saxlamaq sənəti, zərgər dəqiqliyi tələb edən dərin bir siyasi xəttatlıq dövrü idi.

SSRİ-nin süqutundan sonra o, 1991-1995-ci illərdə Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin məsul əməkdaşı kimi fəaliyyətini davam etdirərək öz yüksək peşəkarlığını bir daha təsdiqlədi. Sonrakı dövrdə – 1995-2007-ci illər aralığında müxtəlif beynəlxalq qurumlarda, o cümlə-

dən «İDİL» Türk inşaat şirkətində nümayəndə və «Trans-nafta» şirkətinin vitse-prezidenti vəzifələrində çalışaraq beynəlxalq iqtisadi əlaqələr sahəsində də zəngin təcrübə topladı. İllər ötdü, zamanın çarxı dəyişdi və müstəqil Azərbaycanın öz layiqli övladlarına ən çox ehtiyacı olduğu bir vaxtda Hüseyn Quliyevin onilliklər boyu topladığı bənzərsiz beynəlxalq təcrübəsi birbaşa doğma Vətənin xidmətinə yönəldi.

Dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi yolunda fədakarlıqla çalışan Hüseyn müəllim, 2007-2009-cu illərdə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyində şöbə müdiri, 2009-2012-ci illərdə isə İdarə rəisi vəzifələrində çalışmışdır. Bu illər ərzində o, öz dərin nəzəri və praktiki fəaliyyəti ilə yalnız idarəedici deyil, həm də gənc diplomatlar nəslinin formalaşmasında əsl bir məktəbə, yorulmaz bir bələdçi və mayaka çevrildi.

Onun diplomatik fəaliyyətinin ən möhtəşəm, ən parlaq simfoniyası isə şübhəsiz ki, 2012-ci ildən etibarən Azərbaycan Respublikasının Özbəkistan Respublikasındakı Fövqəladə və Səlahiyyətli Səfiri kimi yazdığı şanlı tarixdir. Eyni kökə, eyni qana, eyni dinə və eyni ruha mənsub olan iki qardaş xalq arasında qızıl hərflərlə bərq vuran qardaşlıq körpülərinin ən mahir memarlarından biri məhz Hüseyn Quliyev oldu. İki qardaş ölkə – Azərbaycan və Özbəkistan arasında əlaqələrin bugünkü yüksək strateji səviyyəyə çatmasında, siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələrin daha da möhkəmlənməsində onun müstəsna xidmətləri əvəzsizdir. Səfirlik etdiyi bu uzun və məhsuldar illər hər iki qüdrətli dövlətin vahid bir ürək kimi döyünməsinə, sarsılmaz tellərlə bir-birinə bağlanmasına

xidmət etmişdir. Türk dünyasının bu iki böyük dövlətini bir-birinə daha da yaxınlaşdıran bu məqsədyönlü fəaliyyət həm Bakıda, həm də Daşkənddə hər zaman yüksək rəğbətlə, dərin ehtiramla qarşılanıb.

Dövlətinə ləyaqətlə və saf əqidəylə xidmət edən əsl xadimin ən böyük mükafatı xalqının və liderinin ona verdiyi dəyərdir. Səfirin 80 illik yubileyi ərəfəsində, yəni iyunun 22-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə diplomatik xidmət orqanlarında uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə 1-ci dərəcəli «Vətənə xidmətə görə» ordeni ilə təltif edilməsi onun Vətən qarşısındakı fədakarlığının ən ali və şübhəsiz təsdiqidir. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, bu böyük diplomatik fəaliyyətə verilən qiymətin göstəricisi olaraq o, 2019-cu il iyunun 9-da da ölkə başçısı tərəfindən eyni ordenin 2-ci dərəcəsinə layiq görülmüşdü.

Bu şanlı və mənalı yolun digər bir beynəlxalq zirvəsi isə, diplomatik missiyasını başa çatdırarkən Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev tərəfindən şəxsən qəbul edilərək iki ölkə münasibətlərinin inkişafındakı böyük töhfələrinə görə 22 iyun 2026-cı ildə «Məhnət Şuxratı» (Əmək şöhrəti) ordeni ilə təltif olunmasıdır. Həmçinin, o, daha öncə – 2022-ci ildə Özbəkistanın «Dostluq» ordeni ilə də təltif edilmişdir. Bütün bu ali mükafatlar fəxri kürsüdə asılan adi medallar və ya sinəyə taxılan soyuq metallar deyil; bu, iki böyük türk dövlətinin bir müdrik elçiyə olan sonsuz etimadının, sərhədləri aşan nüfuzunun və bütöv bir ömrün zəhmətinə verilən əvəzsiz dəyər nişanəsidir.

Bu gün 80 yaşın müdriklik zirvəsindən arxada qalan illərə boylanarkən qarşımızda

əyilməz bir qamət, təmiz bir vicdan və böyük bir həyat fəlsəfəsi görürük. Bu qamətin arxasında şərəflə yaşamış fədakar onilliklər, Vətən naminə uzaq ellərdə keçirilən yuxusuz gecələr, əldə edilən böyük beynəlxalq nailiyyətlər dayanır. Lakin bütün bu global vəzifələrin və siyasi uğurların fonunda bir insanın ən böyük sərvəti və hər zaman mənəvi güc aldığı yer onun isti ocağıdır. Hüseyn müəllimin həyatındakı bu güc mənbəyi onun bəxtiyar ailəsidir – iki övladı və üç nəvəsidir. Ailə dəyərlərinə sadiqlik bu böyük şəxsiyyətin portretini daha da bütövləşdirir və insani böyüklüyünü vurğulayır.

Hörmətli Hüseyn müəllim!

Sizin 80 illik yubileyiniz təkcə sizin və ailənizin deyil, bütövlükdə Azərbaycanın diplomatiya tarixinin fəxarət günüdür. Sizi bu ulu yaşınız, dağ kimi vüqarlı yubileyiniz münasibətilə qəlbən, ən səmimi hisslərlə təbrik edirik! İllərin qazandırdığı o dərin müdrikliklə nurlanan ömür yolunuz, Vətənə təmənnasız və sonsuz sevginiz gələcək nəsillərin, gənc diplomatların yoluna daim işıq saçsın, onlara əbədi bir örnək olsun. Hər iki qardaş dövlətin ən ali mükafatları sinənizi bəzədiyi kimi, mənsub olduğunuz və daim ucaltdığınız xalqın sevgisi, ehtiramı və duaları da həmişə Sizinlə olsun. Qoy adınız və əməlləriniz müasir Azərbaycanın qüdrət salnaməsində həmişəlik parlasın. Müdrik yaşınız, şanlı yubileyiniz mübarək olsun!

HÜQUQ VƏ QANUN
jurnalının kollektivi

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin aforizmləri, müdrik kəlamları

*Azadlıq və istiqlaliyyət
hər bir xalqın milli
sərvətidir.*

Heydər Əliyev

- Tarix həmişə hər şeyi öz yerinə qoyur.
- Başqasının fikrinə hörmət etmək, ondan faydalı bir şey götürmək qabiliyyəti hər bir adama lazımdır.
- Kim ki, biliyindən, bacarığından artıq iddialar edir o, həmişə məğlub olur.
- Azadlıq və istiqlaliyyət hər bir xalqın milli sərvətidir.
- Böyük siyasəti kiçik hisslərə, xırda mənfəətlərə bağlamaq olmaz.
- Hər bir insan həyatda öz yerini tapmalıdır. Amma öz yerini, özünə məxsus olan yerini tapmalıdır.
- Sülh danışıqlarını cəsarətlə apara bilmək üçün güclü orduya malik olmaq lazımdır.
- Ağıl olan yerdə zora ehtiyac yoxdur.

HÜQUQA AİD MÜDRİK KƏLAMLAR

→ Azadlıq və hüquq əkiz bacılardır. Azadlıq yalnız möhkəm bir nizam içində reallaşa bilər. Azadlığı qorumaq və yıxıldığı yerdə yenidən tikmək, azadlıq aşışlarının ilk vəzifəsidir.

✍ *Fridrix Ebert*

✍ ✍ ✍

→ Bərabərlik hüquq ola bilər, amma heç bir güc onu fakta çevirə bilməz.

✍ *Onore de Balzak*

✍ ✍ ✍

→ Ədalət ilkin dövlətdən gəlməlidir. Çünki hüquq, dövlətin ictimai nizamıdır.

✍ *Aristotel*

✍ ✍ ✍

→ Heç kim dünyaya hüquq və ədalət haqqında hazır anlayışlarla gəlmir. Ancaq insan təbiəti elə qurulmuşdur ki, müəyyən bir yaşda bu həqiqətlər təbii olaraq yaranır.

✍ *Volter*

✍ ✍ ✍

→ Hüquq hər şeyin kralıdır.

✍ *Herodot*

✍ ✍ ✍

→ Parlamentin əlini mənim cibimə salmaq hüququ mənim onun cibinə girmək hüququmdan çox deyil.

✍ *Corc Vaşinqton*

AĞAMİRZƏYEV FƏXRƏDDİN MANSUR OĞLU

19 may 1960-cı ildə Saatlı rayonunda ziyalı ailəsində anadan olub. S.Vurğun adına 1 nömrəli şəhər orta məktəbi bitirdikdən sonra kolxozçu kimi əmək fəaliyyətinə başlayıb.

1980-ci ildə Saatlı Rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin direktor müavini, 1980-1990-cı illərdə Azərbaycan Kommunist Partiyası Saatlı Rayon Komitəsinin və Rayon Xalq Deputatları Sovetinin orqanı olan “Dönüş” qəzetində müxbir, “Kənd təsərrüfatı şöbəsi”nin müdiri, “Məktublar və kütləvi iş şöbəsi”nin müdiri vəzifələrində çalışıb. Heydər Əliyevlə silsilə müsahibələrinin 3-cü hissəsi 1990-cı ilin avqust ayının 28-də “Dönüş”də dərc olunandan 2 gün sonra “öz ərizəsi ilə” işdən azad olunub.

1984-cü ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) Jurnalistika fakültəsini bitirib. 1990-cı ildə Moskva Hüquq İnstitutunun hüquq fakültəsinə daxil olub, 1992-ci ildə M.Ə.Rəsulzadə adına Bakı Dövlət Universitetinə dəyişilərək 1995-ci ildə təhsilini başa vurub hüquqşünaslıq ixtisasına yiyələnmişdir.

Sentyabr 1990-cı ildən yanvar 1992-ci ilədək Azərbaycan Gənclər İttifaqı Saatlı Rayon Komitəsinin nəzdində “Oğuz” Gənclik Mərkəzini təşkil edərək mərkəzin direktoru vəzifəsində çalışmışdır. 1992-ci ilin fevral ayından 1993-cü ilin dekabr ayınadək Saatlı rayonu “Bakı” kolxozunun hüquqşünası, 1995-ci ilin iyul ayından 1996-cı ilin mart ayınadək Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən “Advakat” Qanunlar Şirkətində vəkil kimi fəaliyyət göstərmişdir.

1996-cı ilin mart ayında Respublikada ilk rəsmi hüquq jurnalı olan aylıq “Qanunçuluq” jurnalının Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin və Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun təsisçiliyi ilə nəşrini təşkil edərək 2000-ci ilin sentyabr ayınadək jurnalın böyük redaktoru vəzifəsində çalışmışdır. (Hazırda həmin jurnal yalnız Ədliyyə Nazirliyinin təsisçiliyi ilə nəşr olunur.)

Həmçinin 1998-ci ildən dörd dildə nəşrə başlayan və respublikamızdan Avropa Şurasının kitabxanasına ilk vəsiqə almış “Beynəlxalq hüquq” jurnalının təşəbbüsçüsü, yaradıcısı və baş redaktoru olmuşdur.

1982-ci ildən SSRİ Jurnalistlər İttifaqının, SSRİ dağıldıqdan sonra Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvüdür. 1974-cü ildən mətbuatda mütəmadi olaraq çıxış edir.

2012-ci ildə Heydər Əliyevə həsr olunmuş “Dönüşdən Qurtuluşa” adlı kitabı nəşr olunmuşdur.

2000-ci ilin sentyabrından 2024-cü ilin oktyabr ayınadək müxtəlif birinci instansiya məhkəmələrində hakim vəzifəsində çalışmışdır.

Hazırda hüquq və mətbuat xidməti göstərən “Jurnalist Femida” MMC-nin həmtəsisçisi və direktoru, “Hüquq və Qanun” jurnalının baş redaktorudur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2024-cü il tarixli 4289 nömrəli Sərəncamı ilə “Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923-2023)” yubiley medalı ilə təltif edilmişdir.

Jurnalist Femida

Ədalətsizliklə ədaləti bərpa etmək olmaz.
Heydər Əliyev

Hüquq və Qanun Jurnalı

Hüquq Xidməti

Əlaqə

E-MAIL

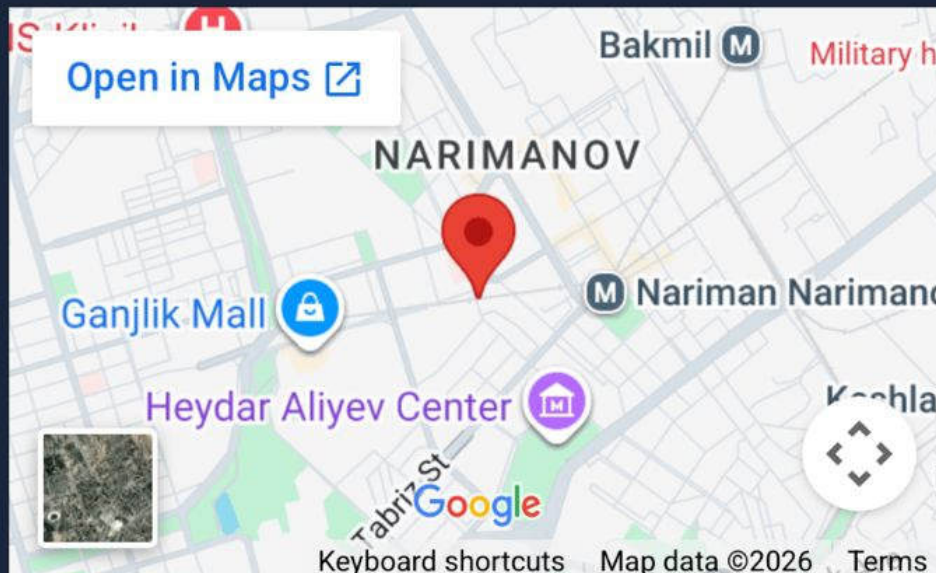
info@jurnalistfemida.com

TELEFON

[+994 55 222 46 03](tel:+994552224603)

ÜNVAN

Fətəli Xan Xoyski prospekti ilə Həsənoğlu
küçəsinin kəsişməsi

© 2026. Bütün hüquqlar qorunur.